

บทที่ 8

การติดตามตรวจสอบด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคม

บทที่ 8

การติดตามตรวจสอบด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคม

8.1 บทนำ

การติดตามตรวจสอบผลกระทบด้านเศรษฐกิจและสังคม และความคิดเห็นของประชาชน โครงการก่อสร้างทางรถไฟสายบ้านไผ่-มหาสารคาม-ร้อยเอ็ด-มุกดาหาร-นครพนม ของการรถไฟแห่งประเทศไทย ตามแผนการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม ระยะก่อสร้าง มีวัตถุประสงค์เพื่อให้กลุ่มเป้าหมาย ได้แสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์อันจะนำไปสู่แนวทางการแก้ไขปัญหา หรือการปรับปรุงมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์สำหรับกรวิเคราะห์มุมมอง ความคิดเห็น พร้อมทั้งแนวทางการแก้ไขสำหรับการดำเนินงานของโครงการฯ โดยมีวิธีการในการติดตามตรวจสอบผลกระทบด้านเศรษฐกิจและสังคม และความคิดเห็น ด้วยการสำรวจข้อมูลและความคิดเห็น โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นประชาชนในบริเวณพื้นที่ใกล้เคียงโครงการฯ ความถี่ปีละ 1 ครั้ง ซึ่งการติดตามตรวจสอบสภาพเศรษฐกิจและสังคมประจำปี 2567 ได้มีแผนดำเนินการในเดือนพฤศจิกายน 2567

8.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อสำรวจสภาพเศรษฐกิจและสังคม และความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ ต่อกิจกรรมของทางโครงการในระยะก่อสร้างโครงการ
2. เพื่อประชาสัมพันธ์โครงการและเพิ่มการรับรู้ข้อมูลของผู้มีส่วนได้เสียและประชาชนในชุมชนโดยรอบที่มีต่อโครงการ
3. เพื่อรวบรวมความคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่อโครงการ ของผู้มีส่วนได้เสีย นำมาปรับปรุงแก้ไขมาตรการฯ และแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขเพื่อลดผลกระทบด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในพื้นที่ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน

8.3 ขอบเขตและวิธีการศึกษา

1. ขอบเขตการศึกษา

ดำเนินการสำรวจข้อมูลด้านเศรษฐกิจและสังคม และความคิดเห็นต่อการก่อสร้างโครงการก่อสร้างทางรถไฟสายบ้านไผ่-มหาสารคาม-ร้อยเอ็ด-มุกดาหาร-นครพนม ปีละ 1 ครั้ง บริเวณชุมชนที่อยู่ใกล้เคียงแนวเส้นทางโครงการในระยะ 500 เมตร (กลุ่มผู้นำชุมชนและกลุ่มครัวเรือน) เพื่อติดตามตรวจสอบการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับโครงการ ปัญหา/ผลกระทบที่เกิดขึ้นระหว่างการก่อสร้าง และความคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่อโครงการ ทั้งนี้ สัญญาที่ 1 ช่วงบ้านไผ่-หนองพอก ดำเนินการสำรวจ ระหว่างวันที่ 4-7 พฤศจิกายน 2567 และสัญญาที่ 2 ช่วงหนองพอก-สะพานมิตรภาพ 3 ดำเนินการสำรวจ ระหว่างวันที่ 7-9 พฤศจิกายน 2567

2. วิธีการศึกษา

(1) การกำหนดจำนวนตัวอย่างและการสุ่มตัวอย่าง

กลุ่มเป้าหมายตามที่ระบุไว้ในมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการก่อสร้างทางรถไฟสายบ้านไผ่-มหาสารคาม-ร้อยเอ็ด-มุกดาหาร-นครพนม มีดังนี้

1) กลุ่มผู้นำชุมชน

การสำรวจความคิดเห็นผู้นำชุมชนใช้การเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งกำหนดเป็นผู้นำชุมชนที่มีบทบาทหน้าที่ทางสังคม และได้รับการยอมรับจากชุมชน ประกอบด้วย ผู้ใหญ่บ้าน ประธานชุมชน และกรรมการหมู่บ้าน/กรรมการชุมชน ที่อยู่ในพื้นที่ศึกษา สัญญาที่ 1 ช่วงบ้านไผ่-หนองพอก จำนวน 72 ตัวอย่าง และสัญญาที่ 2 ช่วงหนองพอก-สะพานมิตรภาพ 3 จำนวน 72 ตัวอย่าง

2) กลุ่มครัวเรือน

การสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มครัวเรือนจะทำการเก็บตัวอย่างประชาชนที่อยู่ในระยะ 500 เมตรจากแนวกึ่งกลางเส้นทางรถไฟ ตามมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม

ในการสอบถามความคิดเห็นของตัวแทนครัวเรือนที่เกี่ยวข้องโดยรอบพื้นที่โครงการในระยะ 500 เมตรจากแนวกึ่งกลางเส้นทางรถไฟ ได้ทำการเลือกสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) และการเลือกตัวอย่างแบบไม่แทนที่ (Sampling without Replacement) หมายถึง ตัวอย่างที่ถูกเลือกไปแล้วจะไม่มีโอกาสถูกเลือกซ้ำอีกทั้งนี้เจ้าหน้าที่ผู้สัมภาษณ์ได้ผ่านกระบวนการฝึกอบรม เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรายละเอียดโครงการ

(2) วิธีการเก็บตัวอย่าง

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) ประกอบการสัมภาษณ์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่าง (ภาคผนวกที่ 6-1) โดยมีโครงสร้างของแบบสอบถามครอบคลุมประเด็นหลักๆ ดังนี้

1) แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้นำชุมชน

- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้สัมภาษณ์
- ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านสุขภาพ
- ตอนที่ 3 ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพที่ได้รับในปัจจุบัน
- ตอนที่ 4 การรับรู้ข่าวสารและความคิดเห็นที่มีต่อโครงการ
- ตอนที่ 5 ประโยชน์หรือผลดี และข้อวิตกกังวลจากโครงการ
- ตอนที่ 6 ผลกระทบจากการดำเนินงานของโครงการ
- ตอนที่ 7 ข้อเสนอแนะต่อโครงการฯ

2) แบบสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มครัวเรือน

- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้สัมภาษณ์
- ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านสุขภาพ
- ตอนที่ 3 ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพที่ได้รับในปัจจุบัน
- ตอนที่ 4 การรับรู้ข่าวสารและความคิดเห็นที่มีต่อโครงการ
- ตอนที่ 5 ประโยชน์หรือผลดี และข้อวิตกกังวลจากโครงการ
- ตอนที่ 6 ผลกระทบจากการดำเนินงานของโครงการ
- ตอนที่ 7 ข้อเสนอแนะต่อโครงการฯ

(3) การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสอบถาม ได้ถูกนำไปวิเคราะห์ประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของประชากรกลุ่มตัวอย่างสถิติที่ใช้คือ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ อัตราส่วนร้อยละ (Percentage) โดยนำเสนอในรูปแบบตารางแสดงความถี่และร้อยละ (ภาคผนวกที่ 6-2)

8.4 ผลการติดตามตรวจสอบสภาพเศรษฐกิจและสังคม

8.4.1 ผลการศึกษาการสำรวจสภาพเศรษฐกิจและสังคม และความคิดเห็นของกลุ่มผู้นำชุมชน สัญญาที่ 1 ช่วงบ้านไผ่-หนองพอก

ผลการสำรวจสภาพเศรษฐกิจและสังคม และความคิดเห็นของกลุ่มผู้นำชุมชนในระยะ 500 เมตร จากแนวกิ่งกลางเส้นทางรถไฟ จำนวน 72 ตัวอย่าง รูปการสำรวจแสดงดังรูปที่ 8.4-1 มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

จากการสอบถามจำนวนตัวอย่าง จำนวน 72 ตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นชาย จำนวน 51 ตัวอย่าง (ร้อยละ 70.8) และเพศหญิง จำนวน 21 ตัวอย่าง (ร้อยละ 29.2) มีอายุ 51-60 ปี มากที่สุด จำนวน 29 ตัวอย่าง (ร้อยละ 40.3) รองลงมา มีอายุ 41-50 ปี จำนวน 23 ตัวอย่าง (ร้อยละ 31.9) อายุมากกว่า 60 ปี จำนวน 10 ตัวอย่าง (ร้อยละ 14.0) และอายุ 31-40 ปี จำนวน 5 ตัวอย่าง (ร้อยละ 6.9) ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างดำรงตำแหน่งเป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านมากที่สุด จำนวน 22 ตัวอย่าง (ร้อยละ 30.5) รองลงมา เป็นผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 20 ตัวอย่าง (ร้อยละ 27.8) เป็นกรรมการหมู่บ้าน จำนวน 19 ตัวอย่าง (ร้อยละ 26.4) เป็นสมาชิก อบต. จำนวน 9 ตัวอย่าง (ร้อยละ 12.5) และกำนัน จำนวน 2 ตัวอย่าง (ร้อยละ 2.8) ตามลำดับ ระยะเวลาดำรง พบว่า ดำรงตำแหน่ง 5-10 ปี มากที่สุด จำนวน 28 ตัวอย่าง (ร้อยละ 38.9) รองลงมา น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 17 ตัวอย่าง (ร้อยละ 23.6) 11-15 ปี จำนวน 13 ตัวอย่าง (ร้อยละ 18.1) และ 16-20 ปี จำนวน 9 ตัวอย่าง (ร้อยละ 12.5) ตามลำดับ ด้านศาสนา พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 72 ตัวอย่าง (ร้อยละ 100.0) นับถือศาสนาพุทธ ด้านระดับการศึกษา พบว่า จบการศึกษาระดับประถมศึกษามากที่สุด จำนวน 22 ตัวอย่าง (ร้อยละ 30.5) รองลงมา จบระดับมัธยมศึกษา

จำนวน 19 ตัวอย่าง (ร้อยละ 26.4) ระดับอนุปริญญา จำนวน 18 ตัวอย่าง (ร้อยละ 25.0) และปริญญาตรี จำนวน 10 ตัวอย่าง (ร้อยละ 13.9) ตามลำดับ โดยผู้นำชุมชนเป็นคนดั้งเดิมอยู่ท้องถิ่นนี้ตั้งแต่เกิด จำนวน 61 ตัวอย่าง (ร้อยละ 84.7) ส่วนที่ระบุว่าเป็นคนต่างถิ่นย้ายมาจากที่อื่น จำนวน 11 ตัวอย่าง (ร้อยละ 15.3) มีสาเหตุหลักคือ ย้ายเพื่อมาแต่งงานกับคนที่นี่ และมาทำงาน

สำหรับสภาพเศรษฐกิจ พบว่า อาชีพที่เป็นรายได้หลักของครอบครัวคือ ทำเกษตรกรรมมากที่สุด จำนวน 66 ตัวอย่าง (ร้อยละ 91.7) รองลงมา รับจ้างทั่วไป จำนวน 4 ตัวอย่าง (ร้อยละ 5.6) และเป็นพนักงานบริษัท/โรงงาน จำนวน 2 ตัวอย่าง (ร้อยละ 2.7) ตามลำดับ เมื่อสอบถามปัญหาด้านเศรษฐกิจ ในชุมชน พบว่า มีปัญหารายได้ต่ำ/รายได้ลดลงมากที่สุด จำนวน 30 ตัวอย่าง (ร้อยละ 41.7) รองลงมา ปัญหาว่างงาน จำนวน 18 ตัวอย่าง (ร้อยละ 25.0) ปัญหาราคาพืชผลเกษตรตกต่ำ ทำให้รายได้น้อยลง จำนวน 16 ตัวอย่าง (ร้อยละ 22.2) ปัญหาไม่มีที่ทำกิน/ประกอบอาชีพ จำนวน 12 ตัวอย่าง (ร้อยละ 16.7) และเศรษฐกิจไม่ดี การค้าขาย/ประกอบกิจการซบเซา จำนวน 11 ตัวอย่าง (ร้อยละ 15.3) ตามลำดับ สำหรับปัญหาด้านสังคม พบว่า มีปัญหา ยาเสพติดมากที่สุด จำนวน 47 ตัวอย่าง (ร้อยละ 65.3) รองลงมา ปัญหาการทะเลาะวิวาท จำนวน 30 ตัวอย่าง (ร้อยละ 41.7) ปัญหาหลักโหมย จำนวน 26 ตัวอย่าง (ร้อยละ 36.1) ปัญหาแรงงานต่างถิ่น/ต่างด้าวเพิ่มขึ้น จำนวน 7 ตัวอย่าง (ร้อยละ 9.7) ปัญหาครอบครัว จำนวน 5 ตัวอย่าง (ร้อยละ 6.9) และปัญหาคนชราไม่ได้รับการเลี้ยงดู จำนวน 3 ตัวอย่าง (ร้อยละ 4.2)

● ข้อมูลด้านสาธารณสุข และปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน

การกำจัดน้ำเสีย /น้ำทิ้งจากกิจกรรมต่างๆ ในครัวเรือนในชุมชน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จำนวน 51 ตัวอย่าง (ร้อยละ 70.8) ระบายลงดิน/ที่โล่งบริเวณบ้าน รองลงมา ระบายลงท่อ อบต./เทศบาล จำนวน 17 ตัวอย่าง (ร้อยละ 23.6) และทิ้งลงคลอง/แหล่งน้ำตามธรรมชาติโดยตรง จำนวน 4 ตัวอย่าง (ร้อยละ 5.6) ตามลำดับ สำหรับการกำจัดขยะในครัวเรือนในชุมชน พบว่า ส่วนใหญ่ทิ้งในถังขยะ เทศบาล/อบต. รวบรวมไปกำจัด จำนวน 59 ตัวอย่าง (ร้อยละ 81.9) และกองแล้วเผา จำนวน 13 ตัวอย่าง (ร้อยละ 18.1)

การรักษาพยาบาล ของประชาชนในชุมชน พบว่า เมื่อมีการเจ็บป่วยจะเข้ารับบริการที่โรงพยาบาลประจำอำเภอมากที่สุด จำนวน 56 ตัวอย่าง (ร้อยละ 77.8) รองลงมาคือโรงพยาบาลประจำจังหวัด จำนวน 11 ตัวอย่าง (ร้อยละ 15.3) และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน 5 ตัวอย่าง (ร้อยละ 6.9) ตามลำดับ โดยกลุ่มตัวอย่างระบุว่า การให้บริการด้านสาธารณสุขจากสถานพยาบาลต่าง ๆ มีความเพียงพอ จำนวน 45 ตัวอย่าง (ร้อยละ 62.5) และที่เหลื่อ จำนวน 27 ตัวอย่าง (ร้อยละ 37.5) ระบุว่าไม่เพียงพอ เนื่องจากจำนวนบุคลากรทางการแพทย์และอุปกรณ์ไม่เพียงพอ

● ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพที่ได้รับในปัจจุบัน

จากการสัมภาษณ์ของกลุ่มผู้นำชุมชน พบว่า ได้รับผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพในปัจจุบัน แสดงดังตารางที่ 8.4-1

ตารางที่ 8.4-1 ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพที่ได้รับในปัจจุบัน สัญญาที่ 1 ช่วงบ้านไผ่-หนองพอก

ผลกระทบ	จำนวนและร้อยละของผู้ได้รับผลกระทบ	ระดับผลกระทบ	
		\bar{x} (S.D.)	แปลผล ^{1/}
1. ฝุ่นละออง	32 (44.4)	1.88 (0.74)	ปานกลาง
2. การจราจร	24 (33.3)	1.83 (0.69)	ปานกลาง
3. กลิ่นรบกวน	24 (33.3)	1.58 (0.76)	น้อย
4. น้ำท่วมขัง/การระบายน้ำ	22 (30.6)	1.68 (0.76)	ปานกลาง
5. ขยะมูลฝอย	18 (25.0)	1.83 (0.69)	ปานกลาง
6. น้ำเสีย	17 (23.6)	1.47 (0.70)	น้อย
7. เขม่า/ควัน	14 (19.4)	1.71 (0.80)	ปานกลาง
8. เสียงดังรบกวน	9 (12.5)	1.33 (0.47)	น้อย

หมายเหตุ ^{1/} ระดับเกณฑ์พิจารณา ค่าเฉลี่ย $1.00 \leq \bar{x} \leq 1.66$ หมายถึง ระดับน้อย $1.67 \leq \bar{x} \leq 2.33$ หมายถึง ระดับปานกลาง $2.34 \leq \bar{x} \leq 3.00$ หมายถึง ระดับมาก

ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมที่ได้รับในปัจจุบัน 3 อันดับแรก พบว่าได้รับผลกระทบเรื่องฝุ่นละอองมากที่สุด จำนวน 32 ตัวอย่าง (ร้อยละ 44.4) มีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.88$, S.D. = 0.74) รองลงมาคือการจราจร และกลิ่นรบกวนมีสัดส่วนผู้ได้รับผลกระทบเท่ากัน จำนวน 24 ตัวอย่าง (ร้อยละ 33.3) โดยการจราจรมีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.83$, S.D. = 0.69) และกลิ่นรบกวนมีผลกระทบอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 1.58$, S.D. = 0.76) ตามลำดับ

● การรับรู้ข่าวสารและความคิดเห็นที่มีต่อโครงการ

- การรับทราบข่าวสารโครงการ

ด้านการรับทราบข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการก่อสร้างโครงการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 72 ตัวอย่าง (ร้อยละ 100.0) ทราบมาก่อนหน้านี้แล้ว โดยทราบจากเจ้าหน้าที่โครงการ/บริษัทมากที่สุด จำนวน 38 ตัวอย่าง (ร้อยละ 52.8) รองลงมา พบเห็นด้วยตัวเอง/เป็นทางผ่าน/ใกล้บ้าน จำนวน 32 ตัวอย่าง (ร้อยละ 44.4) ทราบจากผู้นำชุมชน/ผู้ใหญ่บ้าน/อบต./เทศบาล จำนวน 29 ตัวอย่าง (ร้อยละ 40.3) เข้าร่วมประชุมกับโครงการ จำนวน 24 ตัวอย่าง (ร้อยละ 33.3) ทราบจากเอกสารประชาสัมพันธ์ข่าวสารโครงการ จำนวน 20 ตัวอย่าง (ร้อยละ 27.8) ทราบจากป้ายติดประกาศพื้นที่ก่อสร้างโครงการ จำนวน 15 ตัวอย่าง (ร้อยละ 20.8) และทราบจากญาติพี่น้อง/

เพื่อนบ้าน จำนวน 8 ตัวอย่าง (ร้อยละ 11.1) ตามลำดับ เมื่อสอบถามความต้องการรับทราบข้อมูล/รายละเอียดเกี่ยวกับโครงการ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 47 ตัวอย่าง (ร้อยละ 65.3) ต้องการทราบ และไม่ต้องการทราบมี จำนวน 25 ตัวอย่าง (ร้อยละ 34.7) โดยต้องการทราบข้อมูล ได้แก่ ช่วงเวลาการก่อสร้างเสร็จ และเริ่มเปิดใช้โครงการ แผนการก่อสร้างโครงการในแต่ละขั้นตอน เช่น การปรับพื้นที่การวางรางรถไฟ การสร้างสะพานข้ามทางรถไฟบริเวณจุดตัดถนนของหมู่บ้าน เป็นต้น การป้องกันและแก้ไขปัญหาเรื่องฝุ่นละอองจากการก่อสร้าง และการขนส่งของโครงการ การป้องกันผลกระทบน้ำท่วมพื้นที่เกษตร/การระบายน้ำ ในช่วงฤดูฝน/ฝนตกหนัก การแก้ไขปัญหาให้กับชาวบ้านที่ไม่สามารถเข้าไปทำการเกษตรในพื้นที่ได้ การป้องกันผลกระทบต่อลำห้วย/ลำคลองสาธารณะ ที่เส้นทางรถไฟผ่าน โครงการมีการทำถนนขนานทั้งสองฝั่งทางรถไฟหรือไม่ เพราะชาวบ้านไม่มีทางเข้าทำเกษตรจากทางรถไฟขวางกั้น การก่อสร้างถนนจุดตัดทางรถไฟ ในแต่ละจุดจะเป็นแบบทางข้ามหรือทางลอด การแก้ไขปัญหาเมื่อระบบสาธารณูปโภค เช่น ประปา ไฟฟ้า ของหมู่บ้านเสียหาย การช่วยเหลือเยียวยาเมื่อผลผลิตการเกษตรของชาวบ้านได้รับความเสียหาย และการช่วยเหลือเมื่อบ้าน/อาคารของประชาชนได้รับความเสียหายจากการก่อสร้าง

- ประโยชน์หรือผลดี และข้อวิตกกังวลจากโครงการ

เมื่อสอบถามว่าการดำเนินโครงการที่ผ่านมา มีผลดีต่อชุมชนหรือไม่ กลุ่มตัวอย่างระบุว่า มีผลดีในด้านต่างๆ ดังนี้

- การจ้างแรงงานท้องถิ่นเพิ่มขึ้น : มีผลดี จำนวน 14 ตัวอย่าง (ร้อยละ 19.4) โดยมีผลดีในระดับน้อยมากที่สุด จำนวน 7 ตัวอย่าง (ร้อยละ 9.7) รองลงมา ระดับปานกลาง จำนวน 4 ตัวอย่าง (ร้อยละ 5.6) และระดับมาก จำนวน 3 ตัวอย่าง (ร้อยละ 4.1)

- เศรษฐกิจท้องถิ่นดีขึ้นจากการก่อสร้างโครงการ : มีผลดี จำนวน 20 ตัวอย่าง (ร้อยละ 27.8) โดยระบุว่า มีผลดีในระดับปานกลางมากที่สุด จำนวน 9 ตัวอย่าง (ร้อยละ 12.5) รองลงมา ระดับมาก จำนวน 6 ตัวอย่าง (ร้อยละ 8.3) และระดับน้อย จำนวน 5 ตัวอย่าง (ร้อยละ 7.0)

- ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการค้าขาย/ประกอบการ : มีผลดี จำนวน 15 ตัวอย่าง (ร้อยละ 20.8) โดยระบุว่า มีผลดีในระดับปานกลางมากที่สุด จำนวน 8 ตัวอย่าง (ร้อยละ 11.1) รองลงมา ระดับน้อย จำนวน 5 ตัวอย่าง (ร้อยละ 6.9) และระดับมาก จำนวน 2 ตัวอย่าง (ร้อยละ 2.8)

- มีการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคในชุมชนเพิ่มขึ้น : ทั้งหมดระบุว่าไม่มีผลดี จำนวน 72 ตัวอย่าง (ร้อยละ 100.0)

● ผลกระทบจากการดำเนินงานของโครงการ

จากการสัมภาษณ์ของกลุ่มผู้นำชุมชน พบว่า ได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานของโครงการ แสดงดังตารางที่ 8.4-2

ตารางที่ 8.4-2 ผลกระทบจากการดำเนินงานของโครงการ สัญญาที่ 1 ช่วงบ้านไผ่-หนองพอก

ผลกระทบ/แหล่งที่มา	จำนวนและร้อยละของผู้ได้รับผลกระทบ	ระดับผลกระทบ	
		\bar{x} (S.D.)	แปลผล ^{1/}
1. ฝุ่นละอองจากการขนส่งดิน วัสดุอุปกรณ์ก่อสร้างโครงการ	26 (36.1)	2.12 (0.70)	ปานกลาง
2. ฝุ่นละอองจากการก่อสร้างโครงการ	24 (33.3)	1.96 (0.73)	ปานกลาง
3. เสียงดังรบกวนจากการก่อสร้าง	17 (23.6)	1.59 (0.69)	น้อย
4. การก่อสร้างกีดขวางเส้นทางการจราจรของชุมชน	16 (22.2)	2.13 (0.60)	ปานกลาง
5. ปัญหาการระบายน้ำ / น้ำท่วมขังจากการก่อสร้างโครงการ	14 (19.4)	2.07 (0.70)	ปานกลาง
6. ผิวนถนนชำรุดเสียหาย จาการบรรทุกขนส่งของโครงการ	13 (18.1)	1.62 (0.74)	น้อย
7. ปัญหาการจราจรเพิ่มขึ้นจาการบรรทุกขนส่งของโครงการ	12 (16.7)	1.58 (0.76)	น้อย
8. ระบบสาธารณสุขโรคชุมชนเสียหาย จากการปรับพื้นที่ก่อสร้างโครงการ	9 (12.5)	1.78 (0.63)	ปานกลาง
9. น้ำในลำคลอง/ห้วย ปนเปื้อนจากตะกอนดิน เศษวัสดุก่อสร้างโครงการ	8 (11.1)	1.50 (0.71)	น้อย
10. เกิดโรคระบบทางเดินหายใจ/โรคภูมิแพ้ จากกิจกรรมก่อสร้างโครงการ	5 (6.9)	1.40 (0.49)	น้อย
11. อุบัติเหตุจาการบรรทุกขนส่ง/การก่อสร้างของโครงการ	4 (5.6)	1.25 (0.43)	น้อย
12. เกิดปัญหาทางสังคมเพิ่มขึ้นจากคนต่างถิ่น ที่เข้าทำงานในโครงการ	-	-	-

หมายเหตุ ^{1/} ระดับเกณฑ์พิจารณา ค่าเฉลี่ย $1.00 \leq \bar{x} \leq 1.66$ หมายถึง ระดับน้อย $1.67 \leq \bar{x} \leq 2.33$ หมายถึง ระดับปานกลาง

$2.34 \leq \bar{x} \leq 3.00$ หมายถึง ระดับมาก

ผลกระทบจากการดำเนินงานของโครงการที่ได้รับในปัจจุบัน พบว่าได้รับผลกระทบฝุ่นละอองจากการขนส่งดิน วัสดุอุปกรณ์ก่อสร้างโครงการ จำนวน 26 ตัวอย่าง (ร้อยละ 36.1) มีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.12$, S.D. = 0.70) รองลงมาคือ ฝุ่นละอองจากการก่อสร้างโครงการ จำนวน 24 ตัวอย่าง (ร้อยละ 33.3) มีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.96$, S.D. = 0.73) และเสียงดังรบกวนจากการก่อสร้าง จำนวน 17 ตัวอย่าง (ร้อยละ 23.6) มีผลกระทบอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 1.59$, S.D. = 0.69)

เมื่อสอบถามว่ากรณีได้รับผลกระทบ ท่านมีการแจ้ง/ร้องเรียนหรือไม่ พบว่า มีกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับผลกระทบ แต่ไม่ได้แจ้งหน่วยงานแต่อย่างใดมากที่สุด จำนวน 11 ตัวอย่าง (ร้อยละ 15.3) รองลงมา แจ้งโครงการโดยตรง จำนวน 10 ตัวอย่าง (ร้อยละ 13.9) แจ้งหน่วยงานราชการ จำนวน 6 ตัวอย่าง (ร้อยละ 8.3) และแจ้งผู้นำชุมชน/ผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 5 ตัวอย่าง (ร้อยละ 6.9) ตามลำดับ ด้านความเชื่อมั่นของท่านในการกำกับดูแลผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม สังคมและสุขภาพ จากทางโครงการฯ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จำนวน 55 ตัวอย่าง (ร้อยละ 76.4) มีความเชื่อมั่น รองลงมา ไม่แสดงความคิดเห็น จำนวน 15 ตัวอย่าง (ร้อยละ 20.8) และไม่เชื่อมั่น จำนวน 2 ตัวอย่าง (ร้อยละ 2.8)

สำหรับความต้องการให้ทางโครงการฯ ควบคุม ดูแล ป้องกันผลกระทบเป็นพิเศษ สามารถสรุปได้ดังนี้

- ผลกระทบเรื่องฝุ่นละอองในช่วงการปรับพื้นที่โครงการ และการก่อสร้าง จำนวน 20 ตัวอย่าง (ร้อยละ 27.8)
- ผลกระทบเรื่องฝุ่นละอองจากการขนส่งดิน วัสดุก่อสร้างของโครงการ จำนวน 14 ตัวอย่าง (ร้อยละ 19.4)
- ผลกระทบเรื่องการกีดขวางทางเข้า-ออก ของชุมชน และพื้นที่ทำการเกษตร จำนวน 8 ตัวอย่าง (ร้อยละ 11.1)
- ป้องกันอุบัติเหตุที่จะเกิดจากรถบรรทุกขนส่งของโครงการ จำนวน 4 ตัวอย่าง (ร้อยละ 5.6)
- ผลกระทบเรื่องการกีดขวางการจราจร จากการก่อสร้างถนนข้ามทางรถไฟ จำนวน 4 ตัวอย่าง (ร้อยละ 5.6)
- ผลกระทบเรื่องน้ำท่วมพื้นที่การเกษตรช่วงฤดูฝน เนื่องจากทางรถไฟกีดขวางทางน้ำไหล จำนวน 3 ตัวอย่าง (ร้อยละ 4.2)
- ควบคุม ป้องกันการเกิดอุบัติเหตุกับประชาชนที่สัญจรไป-มา ในช่วงเวลากลางคืน จำนวน 3 ตัวอย่าง (ร้อยละ 4.2)
- ป้องกันแรงสั่นสะเทือนจากการก่อสร้างต่อสร้างสะพานข้ามทางรถไฟ จำนวน 2 ตัวอย่าง (ร้อยละ 2.8)
- ผลกระทบต่อบ้าน อาคารทรุด แตกกร้าว จากความสั่นสะเทือนช่วงการก่อสร้าง จำนวน 2 ตัวอย่าง (ร้อยละ 2.8)
- ป้องกันผลกระทบต่อแหล่งน้ำ ลำห้วย ลำคลอง หนองน้ำ ที่ทางรถไฟผ่าน จำนวน 2 ตัวอย่าง (ร้อยละ 2.8)

- ข้อเสนอแนะต่อโครงการฯ

- กลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะอื่นๆ เพิ่มเติมเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ ดังนี้
- ควรดูแล ป้องกัน ผลกระทบด้านต่างๆ ในช่วงก่อสร้าง ให้กระทบกับชุมชนน้อยที่สุด จำนวน 12 ตัวอย่าง (ร้อยละ 16.7)
 - ควรประชาสัมพันธ์แผนการก่อสร้างโครงการฯ ให้ประชาชนในชุมชนทราบเป็นระยะๆ เช่น การปรับพื้นที่ การวางรางรถไฟ การก่อสร้างสถานี สะพานข้าม เป็นต้น จำนวน 10 ตัวอย่าง (ร้อยละ 13.9)
 - เมื่อประชาชนได้รับผลกระทบ ทางโครงการควรรีบดำเนินการแก้ปัญหาให้ชุมชนโดยเร็ว จำนวน 9 ตัวอย่าง (ร้อยละ 12.5)
 - การก่อสร้างอาจทำให้เกิดการกีดขวางทางเข้า-ออกพื้นที่เกษตร บ้านพักอาศัยของชาวบ้าน ทางโครงการต้องทำทางเบี่ยงให้ชาวบ้านเดินทางสะดวกขึ้น จำนวน 7 ตัวอย่าง (ร้อยละ 9.7)
 - โครงการ ต้องมีการป้องกันฝุ่นละอองที่เกิดจากการปรับพื้นที่โครงการ และการขนส่งดิน จำนวน 5 ตัวอย่าง (ร้อยละ 6.9)
 - โครงการต้องปฏิบัติตามมาตรการป้องกันผลกระทบด้านต่างๆ ที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด จำนวน 4 ตัวอย่าง (ร้อยละ 5.6)
 - ทางโครงการ ควรจ้างงานคนในชุมชนเข้าทำงานในพื้นที่โครงการ จำนวน 4 ตัวอย่าง (ร้อยละ 5.6)
 - โครงการ ต้องมีการช่วยเหลือ เยียวยา กรณีที่ผลกระทบเกษตรได้รับความเสียหายจากการก่อสร้างโครงการ จำนวน 3 ตัวอย่าง (ร้อยละ 4.2)
 - โครงการ ต้องกำชับให้พนักงานขับรถบรรทุก ลดความเร็วช่วงผ่านพื้นที่ชุมชนลง เพื่อป้องกันและลดการเกิดอุบัติเหตุ จำนวน 3 ตัวอย่าง (ร้อยละ 4.2)
 - กรณีบ้าน/สิ่งปลูกสร้างของประชาชน ทรุด แตกร้าว จากการก่อสร้าง ทางโครงการต้องซ่อมแซมให้มีสภาพเหมือนเดิม จำนวน 2 ตัวอย่าง (ร้อยละ 2.8)
 - ต้องมีไฟเตือนบริเวณก่อสร้าง และติดไฟให้สว่างช่วงเวลากลางคืน เพื่อลดอุบัติเหตุกับผู้ที่สัญจรผ่านไป-มา จำนวน 2 ตัวอย่าง (ร้อยละ 2.8)
 - ในช่วงฤดูฝน โครงการต้องมีการป้องกันผลกระทบเรื่องการระบายน้ำฝน
 - น้ำท่วมพื้นที่เกษตรของประชาชนที่อยู่ทั้งสองฝั่งทางรถไฟ จำนวน 2 ตัวอย่าง (ร้อยละ 2.8)
 - ป้องกันดิน วัสดุก่อสร้างตกลงแหล่งน้ำ ลำห้วย ลำคลอง หนองน้ำ ที่ทางรถไฟผ่าน มีเพียง 1 ตัวอย่าง (ร้อยละ 1.4)

8.4.2 ผลการศึกษาการสำรวจสภาพเศรษฐกิจและสังคม และความคิดเห็นของกลุ่มครัวเรือน สัญญาที่ 1 ช่วงบ้านไผ่-หนองพอก

ผลการสำรวจสภาพเศรษฐกิจและสังคมและความคิดเห็นของกลุ่มครัวเรือนสัญญาที่ 1 ช่วงบ้านไผ่-หนองพอก ระยะ 0-500 เมตร จำนวน 200 ตัวอย่าง รูปการสำรวจแสดงดังรูปที่ 8.4-3 โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

จากการสอบถามจำนวนตัวอย่าง จำนวน 200 ตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นชาย จำนวน 106 ตัวอย่าง (ร้อยละ 53.0) และเพศหญิง จำนวน 94 ตัวอย่าง (ร้อยละ 47.0) มีอายุ 51-60 ปีมากที่สุด จำนวน 68 ตัวอย่าง (ร้อยละ 34.0) รองลงมา มีอายุมากกว่า 60 ปี จำนวน 60 ตัวอย่าง (ร้อยละ 30.0) มีอายุ 41-50 ปี จำนวน 52 ตัวอย่าง (ร้อยละ 26.0) และอายุ 31-40 ปี จำนวน 18 ตัวอย่าง (ร้อยละ 9.0) ตามลำดับ ด้านศาสนา พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 200 ตัวอย่าง (ร้อยละ 100.0) นับถือศาสนาพุทธ ด้านระดับการศึกษา พบว่า จบการศึกษาระดับประถมศึกษามากที่สุด จำนวน 102 ตัวอย่าง (ร้อยละ 51.0) รองลงมา จบระดับมัธยมศึกษา จำนวน 50 ตัวอย่าง (ร้อยละ 25.0) จบอนุปริญญา จำนวน 30 ตัวอย่าง (ร้อยละ 15.0) และปริญญาตรี จำนวน 11 ตัวอย่าง (ร้อยละ 5.5) ตามลำดับ โดยเป็นคนดั้งเดิมอยู่ท้องถิ่นนี้ตั้งแต่เกิด จำนวน 157 ตัวอย่าง (ร้อยละ 78.5) ส่วนที่ระบุว่าเป็นคนต่างถิ่นย้ายมาจากที่อื่น จำนวน 43 ตัวอย่าง (ร้อยละ 21.5) มีสาเหตุหลักคือย้ายเพื่อมาแต่งงานกับคนที่นี่ ย้ายมาทำงาน และย้ายมาหาที่อยู่อาศัยใหม่

สำหรับสภาพเศรษฐกิจ พบว่า อาชีพที่เป็นรายได้หลักของครอบครัวคือ ทำเกษตรกรรมมากที่สุด จำนวน 98 ตัวอย่าง (ร้อยละ 49.0) รองลงมา รับจ้างทั่วไป จำนวน 36 ตัวอย่าง (ร้อยละ 18.0) เป็นพนักงานบริษัท/โรงงาน จำนวน 28 ตัวอย่าง (ร้อยละ 14.0) ทำธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย จำนวน 21 ตัวอย่าง (ร้อยละ 10.5) ตามลำดับ มีรายได้รวมของครอบครัวอยู่ระหว่าง 15,001 - 20,000 บาท/เดือนมากที่สุด จำนวน 48 ตัวอย่าง (ร้อยละ 24.0) รองลงมาคือ 10,001 - 15,000 บาท/เดือน จำนวน 39 ตัวอย่าง (ร้อยละ 19.5) มีรายได้ 20,001 - 25,000 บาท/เดือน จำนวน 36 ตัวอย่าง (ร้อยละ 18.0) รายได้ 5,001 - 10,000 บาท/เดือน จำนวน 32 ตัวอย่าง (ร้อยละ 16.0) และรายได้ 25,001 - 30,000 บาท/เดือน จำนวน 15 ตัวอย่าง (ร้อยละ 7.5) ตามลำดับ ในด้านสภาพทางการเงินของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า รายได้พอใช้ และมีเงินเหลือเก็บมากที่สุด จำนวน 82 ตัวอย่าง (ร้อยละ 41.0) รองลงมา รายได้พอใช้ แต่ไม่มีเงินเหลือเก็บ จำนวน 73 ตัวอย่าง (ร้อยละ 36.5) และรายได้ไม่พอใช้ จำนวน 45 ตัวอย่าง (ร้อยละ 22.5) ตามลำดับ เมื่อสอบถามปัญหาด้านเศรษฐกิจในครอบครัว พบว่า มีปัญหา รายได้ต่ำ/รายได้ลดลงมากที่สุด จำนวน 64 ตัวอย่าง (ร้อยละ 32.0) รองลงมา ปัญหาว่างงาน จำนวน 31 ตัวอย่าง (ร้อยละ 15.5) ปัญหาราคาพืชผลเกษตรตกต่ำ ทำให้รายได้น้อยลง จำนวน 12 ตัวอย่าง (ร้อยละ 6.0) และปัญหาไม่มีที่ทำกิน/ประกอบอาชีพ จำนวน 9 ตัวอย่าง (ร้อยละ 4.5) ตามลำดับ

สำหรับปัญหาด้านสังคม พบว่า มีปัญหาหาเสพติดมากที่สุด จำนวน 68 ตัวอย่าง (ร้อยละ 34.0) รองลงมา ปัญหาหลักขโมย จำนวน 37 ตัวอย่าง (ร้อยละ 18.5) ปัญหาการทะเลาะวิวาท จำนวน 31 ตัวอย่าง (ร้อยละ 15.5) ปัญหาแรงงานต่างถิ่น/ต่างด้าวเพิ่มขึ้น จำนวน 11 ตัวอย่าง (ร้อยละ 5.5) ปัญหาในครอบครัว จำนวน 5 ตัวอย่าง (ร้อยละ 2.5) และปัญหาคนเร่ร่อน/ไม่มีที่อยู่อาศัย จำนวน 3 ตัวอย่าง (ร้อยละ 1.5) ตามลำดับ

- **ข้อมูลด้านสาธารณสุข และปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน**

สำหรับข้อมูลด้านสุขภาพ กลุ่มตัวอย่างระบุว่าในรอบปีที่ผ่านมา เคยมีอาการเจ็บป่วย จำนวน 160 ตัวอย่าง (ร้อยละ 80.0) และไม่เคยมีอาการเจ็บป่วย จำนวน 40 ตัวอย่าง (ร้อยละ 20.0) โดยโรคที่เจ็บป่วย 3 อันดับแรก คือ โรคหวัด/ทางเดินหายใจ/ภูมิแพ้มากที่สุด จำนวน 102 ตัวอย่าง (ร้อยละ 51.0) รองลงมา เป็นโรคเกี่ยวกับระบบเลือดลมต่าง ๆ จำนวน 25 ตัวอย่าง (ร้อยละ 12.5) และโรคเกี่ยวกับระบบทางเดินอาหาร จำนวน 23 ตัวอย่าง (ร้อยละ 11.5) ตามลำดับ เมื่อมีการเจ็บป่วยจะเข้ารับบริการที่โรงพยาบาลประจำอำเภอมากที่สุด จำนวน 106 ตัวอย่าง (ร้อยละ 53.0) รองลงมาคือโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน 32 ตัวอย่าง (ร้อยละ 16.0) โรงพยาบาลประจำจังหวัด จำนวน 25 ตัวอย่าง (ร้อยละ 12.5) คลินิก/โรงพยาบาลเอกชน จำนวน 20 ตัวอย่าง (ร้อยละ 10.0) และซื้อยาจากร้านขายยา จำนวน 17 ตัวอย่าง (ร้อยละ 8.5) ตามลำดับ โดยกลุ่มตัวอย่าง ระบุว่า การให้บริการด้านสาธารณสุขจากสถานพยาบาลต่าง ๆ มีความเพียงพอ จำนวน 115 ตัวอย่าง (ร้อยละ 57.5) และที่เหลือ จำนวน 85 ตัวอย่าง (ร้อยละ 42.5) ระบุว่าไม่เพียงพอ เนื่องจากจำนวนบุคลากรทางการแพทย์ และอุปกรณ์มีไม่เพียงพอ

- **ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพที่ได้รับในปัจจุบัน**

จากการสัมภาษณ์ของกลุ่มครัวเรือน พบว่า ได้รับผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพในปัจจุบัน แสดงดังตารางที่ 8.4-3

ตารางที่ 8.4-3 ด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพที่ได้รับในปัจจุบัน สัญญาที่ 1 ช่วงบ้านไผ่-หนองพอก

ผลกระทบ	จำนวนและร้อยละของผู้ได้รับผลกระทบ	ระดับผลกระทบ	
		\bar{x} (S.D.)	แปลผล ^{1/}
1. ฝุ่นละออง	74 (37.0)	1.88 (0.72)	ปานกลาง
2. เสียงดังรบกวน	41 (20.5)	1.59 (0.73)	น้อย
3. ขยะมูลฝอย	35 (17.5)	1.94 (0.71)	ปานกลาง
4. น้ำท่วมขัง/การระบายน้ำ	32 (16.0)	1.97 (0.77)	ปานกลาง
5. น้ำเสีย	30 (15.0)	1.93 (0.77)	ปานกลาง
6. เขม่า/ควัน	29 (14.5)	1.76 (0.77)	ปานกลาง
7. การจราจร	23 (11.5)	1.57 (0.71)	น้อย
8. กลิ่นรบกวน	23 (11.5)	1.52 (0.71)	น้อย

หมายเหตุ ^{1/} ระดับเกณฑ์พิจารณา ค่าเฉลี่ย $1.00 \leq \bar{x} \leq 1.66$ หมายถึง ระดับน้อย $1.67 \leq \bar{x} \leq 2.33$ หมายถึง ระดับปานกลาง $2.34 \leq \bar{x} \leq 3.00$ หมายถึง ระดับมาก

ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมที่ได้รับในปัจจุบัน 3 อันดับแรก พบว่าได้รับผลกระทบเรื่องฝุ่นละอองมากที่สุด จำนวน 74 ตัวอย่าง (ร้อยละ 37.0) มีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.88$, S.D. = 0.72) รองลงมาคือเสียงดังรบกวน จำนวน 41 ตัวอย่าง (ร้อยละ 20.5) มีผลกระทบอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 1.59$, S.D. = 0.73) และขยะมูลฝอย จำนวน 35 ตัวอย่าง (ร้อยละ 17.5) มีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.94$, S.D. = 0.71) ตามลำดับ

● การรับรู้ข่าวสารและความคิดเห็นที่มีต่อโครงการ

- การรับทราบข่าวสารโครงการ

ด้านการรับทราบข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการก่อสร้างโครงการ พบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 200 ตัวอย่าง (ร้อยละ 100.0) ทราบมาก่อนหน้านี้แล้ว โดยทราบจากผู้นำชุมชน/ผู้ใหญ่บ้าน/อบต./เทศบาลมากที่สุด จำนวน 98 ตัวอย่าง (ร้อยละ 49.0) รองลงมา พบเห็นด้วยตัวเอง/เป็นทางผ่าน/ใกล้บ้าน จำนวน 78 ตัวอย่าง (ร้อยละ 39.0) ทราบจากเจ้าหน้าที่โครงการ/บริษัท จำนวน 54 ตัวอย่าง (ร้อยละ 27.0) ทราบจากญาติพี่น้อง/เพื่อนบ้าน จำนวน 38 ตัวอย่าง (ร้อยละ 19.0) เข้าร่วมประชุมกับโครงการ จำนวน 26 ตัวอย่าง (ร้อยละ 13.0) และทราบจากเอกสารประชาสัมพันธ์ข่าวสารโครงการ จำนวน 22 ตัวอย่าง (ร้อยละ 11.0) ตามลำดับ เมื่อสอบถามความต้องการรับทราบข้อมูล/รายละเอียดเกี่ยวกับโครงการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จำนวน 107 ตัวอย่าง (ร้อยละ 53.5) ต้องการทราบข้อมูลโครงการ ส่วนที่เหลือจำนวน 93 ตัวอย่าง (ร้อยละ 46.5) ไม่ต้องการทราบข้อมูลโครงการ โดยข้อมูลที่ต้องการทราบ ได้แก่ แผนการดำเนินโครงการ ระยะเวลาการก่อสร้าง การออกแบบจุดตัดถนนและสะพานรถไฟ มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม มาตรการช่วยเหลือและเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบสิ่งแวดล้อม ฯลฯ เป็นต้น

- ประโยชน์หรือผลดี และข้อวิตกกังวลจากโครงการ

เมื่อสอบถามว่าการดำเนินโครงการที่ผ่านมา มีผลดีต่อชุมชนหรือไม่ กลุ่มตัวอย่างระบุว่า มีผลดีในด้านต่างๆ ดังนี้

- การจ้างแรงงานท้องถิ่นเพิ่มขึ้น : มีผลดี จำนวน 34 ตัวอย่าง (ร้อยละ 17.0) โดยระบุว่า มีผลดีในระดับปานกลางมากที่สุด จำนวน 17 ตัวอย่าง (ร้อยละ 8.5) รองลงมา ระดับมาก จำนวน 10 ตัวอย่าง (ร้อยละ 5.0) และน้อย จำนวน 7 ตัวอย่าง (ร้อยละ 3.5)

- เศรษฐกิจท้องถิ่นดีขึ้นจากการก่อสร้างโครงการ : มีผลดี จำนวน 52 ตัวอย่าง (ร้อยละ 26.0) โดยระบุว่า มีผลดีในระดับมาก จำนวน 23 ตัวอย่าง (ร้อยละ 11.5) รองลงมา ระดับปานกลาง จำนวน 17 ตัวอย่าง (ร้อยละ 8.5) และน้อย จำนวน 12 ตัวอย่าง (ร้อยละ 6.0)

- ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการค้าขาย/ประกอบการ : มีผลดี จำนวน 40 ตัวอย่าง (ร้อยละ 20.0) โดยระบุว่า มีผลดีในระดับปานกลางมากที่สุด จำนวน 19 ตัวอย่าง (ร้อยละ 9.5) รองลงมา ระดับน้อย จำนวน 12 ตัวอย่าง (ร้อยละ 6.0) และมาก จำนวน 9 ตัวอย่าง (ร้อยละ 4.5)

- มีการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคในชุมชนเพิ่มขึ้น : มีผลดี จำนวน 10 ตัวอย่าง (ร้อยละ 5.0) โดยระบุว่า มีผลดีในระดับน้อยมากที่สุด จำนวน 7 ตัวอย่าง (ร้อยละ 3.5) และปานกลาง จำนวน 3 ตัวอย่าง (ร้อยละ 1.5)

● ผลกระทบจากการดำเนินงานของโครงการ

จากการสัมภาษณ์ของกลุ่มครัวเรือน พบว่า ได้รับ ผลกระทบจากการดำเนินงานของโครงการแสดง
ดังตารางที่ 8.4-4

ตารางที่ 8.4-4 ผลกระทบจากการดำเนินงานของโครงการ สัญญาที่ 1 ช่วงบ้านไผ่-หนองพอก

ผลกระทบ/แหล่งที่มา	จำนวนและ ร้อยละของ ผู้ได้รับผลกระทบ	ระดับผลกระทบ	
		\bar{x} (S.D.)	แปลผล ^{1/}
1. ฝุ่นละอองจากการก่อสร้างโครงการ	68 (34.0)	2.04 (0.72)	ปานกลาง
2. ฝุ่นละอองจากการขนส่งดิน และวัสดุอุปกรณ์ก่อสร้างโครงการ	59 (29.5)	2.07 (0.76)	ปานกลาง
3. เสียงดังรบกวนจากการก่อสร้าง	39 (19.5)	1.72 (0.75)	ปานกลาง
4. การก่อสร้างกีดขวางเส้นทางการจราจรของชุมชน	38 (19.0)	1.92 (0.87)	ปานกลาง
5. ผิวถนนชำรุดเสียหาย จาการบรรทุกทุกขนส่งของโครงการ	34 (17.0)	2.06 (0.68)	ปานกลาง
6. ปัญหาการระบายน้ำ / น้ำท่วมขังจากการก่อสร้างโครงการ	29 (14.5)	1.90 (0.71)	ปานกลาง
7. ระบบสาธารณูปโภคชุมชนเสียหาย จากการปรับพื้นที่ก่อสร้างโครงการ	23 (11.5)	1.91 (0.72)	ปานกลาง
8. น้ำในลำคลอง/ห้วย ปนเปื้อนจากตะกอนดิน เศษวัสดุก่อสร้างโครงการ	16 (8.0)	1.38 (0.48)	น้อย
9. ปัญหาการจราจรเพิ่มขึ้นจาการบรรทุกทุกขนส่งของโครงการ	15 (7.5)	1.40 (0.49)	น้อย
10. เกิดโรคระบบทางเดินหายใจ/โรคภูมิแพ้ จากกิจกรรมก่อสร้างโครงการ	10 (5.0)	1.30 (0.46)	น้อย
11. อุบัติเหตุจาการบรรทุกทุกขนส่ง/การก่อสร้างของโครงการ	6 (3.0)	1.17 (0.37)	น้อย
12. เกิดปัญหาทางสังคมเพิ่มขึ้นจากคนต่างถิ่น ที่เข้าทำงานในโครงการ	-	-	-

หมายเหตุ ^{1/} ระดับเกณฑ์พิจารณา ค่าเฉลี่ย $1.00 \leq \bar{x} \leq 1.66$ หมายถึง ระดับน้อย $1.67 \leq \bar{x} \leq 2.33$ หมายถึง ระดับปานกลาง

$2.34 \leq \bar{x} \leq 3.00$ หมายถึง ระดับมาก

ผลกระทบจากการดำเนินงานของโครงการที่ได้รับในปัจจุบัน 3 อันดับแรก พบว่าได้รับผลกระทบเรื่อง ฝุ่นละอองจากการก่อสร้างโครงการมากที่สุด จำนวน 68 ตัวอย่าง (ร้อยละ 34.0) มีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.04$, S.D. = 0.72) รองลงมา ฝุ่นละอองจากการขนส่งดิน และวัสดุอุปกรณ์ก่อสร้างโครงการ จำนวน 59 ตัวอย่าง (ร้อยละ 29.5) มีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.07$, S.D. = 0.76) และเสียงดังรบกวนจากการก่อสร้าง จำนวน 39 ตัวอย่าง (ร้อยละ 19.5) มีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.72$, S.D. = 0.75)

เมื่อสอบถามว่ากรณีได้รับผลกระทบ ท่านมีการแจ้ง/ร้องเรียนหรือไม่ พบว่า มีกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับผลกระทบแต่ไม่ได้แจ้งหน่วยงานแต่อย่างใดมากที่สุด จำนวน 31 ตัวอย่าง (ร้อยละ 15.5) รองลงมา แจ้งผู้นำชุมชน/ผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 23 ตัวอย่าง (ร้อยละ 11.5) แจ้งโครงการโดยตรง จำนวน 13 ตัวอย่าง (ร้อยละ 6.5) และแจ้งหน่วยงานราชการ/อบต./เทศบาล จำนวน 3 ตัวอย่าง (ร้อยละ 1.5) ตามลำดับ ด้านความเชื่อมั่นในการกำกับดูแลผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม สังคมและสุขภาพ จากทางโครงการฯ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จำนวน 160 ตัวอย่าง (ร้อยละ 80.0) มีความเชื่อมั่น รองลงมา ไม่แสดงความคิดเห็น จำนวน 37 ตัวอย่าง (ร้อยละ 18.5) และไม่เชื่อมั่น จำนวน 3 ตัวอย่าง (ร้อยละ 1.5) ตามลำดับ

สำหรับความต้องการให้ทางโครงการฯ ควบคุม ดูแล ป้องกันผลกระทบเป็นพิเศษ สามารถสรุปได้ดังนี้

- ผลกระทบเรื่องฝุ่นละอองในช่วงการปรับพื้นที่โครงการ และการก่อสร้าง จำนวน 36 ตัวอย่าง (ร้อยละ 18.0)
- ผลกระทบเรื่องฝุ่นละอองจากการขนส่งดิน วัสดุก่อสร้างของโครงการ จำนวน 30 ตัวอย่าง (ร้อยละ 15.0)
- ผลกระทบเรื่องการกีดขวางทางเข้า-ออก ของชุมชน และพื้นที่ทำการเกษตร จำนวน 19 ตัวอย่าง (ร้อยละ 9.5)
- ควบคุมการขนส่งดินของโครงการ ไม่ให้ดินร่วงตกบนถนน จำนวน 14 ตัวอย่าง (ร้อยละ 7.0)
- ผลกระทบเรื่องน้ำท่วมพื้นที่การเกษตรช่วงฤดูฝน เนื่องจากทางรถไฟกีดขวางทางน้ำไหล จำนวน 12 ตัวอย่าง (ร้อยละ 6.0)
- การควบคุมเส้นทางขนส่งของรถบรรทุกใหญ่ ไม่ให้ผ่านถนนในพื้นที่ชุมชน จำนวน 9 ตัวอย่าง (ร้อยละ 4.5)
- ป้องกันอุบัติเหตุที่จะเกิดจากรถบรรทุกขนส่งของโครงการ จำนวน 8 ตัวอย่าง (ร้อยละ 4.0)
- ควบคุมเรื่องเสียงดังรบกวนช่วงการก่อสร้างโครงการ จำนวน 5 ตัวอย่าง (ร้อยละ 2.5)
- ดูแล ป้องกันการเกิดอุบัติเหตุกับประชาชนที่สัญจรไป-มาพื้นที่ในช่วงเวลากลางคืน จำนวน 4 ตัวอย่าง (ร้อยละ 2.0)
- ผลกระทบเรื่องการกีดขวางการจราจร จากการก่อสร้างถนนข้ามทางรถไฟ จำนวน 4 ตัวอย่าง (ร้อยละ 2.0)
- ผลกระทบต่อบ้าน อาคารทรุด แตกหัก จากความสั่นสะเทือนช่วงการก่อสร้าง จำนวน 3 ตัวอย่าง (ร้อยละ 1.5)

- ข้อเสนอแนะต่อโครงการฯ

- กลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะอื่นๆ เพิ่มเติมเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ ดังนี้
- ป้องกันผลกระทบเรื่องฝุ่นละอองในช่วงการปรับพื้นที่โครงการ และการก่อสร้าง จำนวน 29 ตัวอย่าง (ร้อยละ 14.5)
 - ป้องกันและแก้ไขผลกระทบเรื่องฝุ่นละอองจากการขนส่งดิน วัสดุก่อสร้างของโครงการ จำนวน 26 ตัวอย่าง (ร้อยละ 13.0)
 - โครงการต้องดูแล ป้องกัน ผลกระทบด้านต่างๆ ให้กระทบกับชุมชนน้อยที่สุด จำนวน 23 ตัวอย่าง (ร้อยละ 11.5)
 - โครงการต้องปฏิบัติตามมาตรการป้องกันผลกระทบด้านต่างๆ อย่างเคร่งครัด จำนวน 13 ตัวอย่าง (ร้อยละ 6.5)
 - โครงการควรทำทางเบี่ยงชั่วคราวให้ชาวบ้านเดินทางเข้า-ออก พื้นที่เกษตรได้ จำนวน 12 ตัวอย่าง (ร้อยละ 6.0)
 - ควรประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร การก่อสร้างโครงการฯ ให้ประชาชนในชุมชนทราบ เป็นระยะๆ เช่น การปรับพื้นที่ การวางรางรถไฟ การก่อสร้างสถานี สะพานข้าม เป็นต้น จำนวน 10 ตัวอย่าง (ร้อยละ 5.0)
 - เมื่อมีผลกระทบกับชุมชน ทางโรงงานควรรีบดำเนินการแก้ปัญหาให้ชุมชนโดยเร็ว จำนวน 9 ตัวอย่าง (ร้อยละ 4.5)
 - โครงการ ต้องมีการช่วยเหลือ เยียวยา กรณีพืชผลการเกษตรได้รับความเสียหายจากการก่อสร้างโครงการ จำนวน 8 ตัวอย่าง (ร้อยละ 4.0)
 - ทางโครงการ ควรจ้างงานคนในชุมชนเข้าทำงานในพื้นที่โครงการให้มากกว่านี้ จำนวน 8 ตัวอย่าง (ร้อยละ 4.0)
 - รถบรรทุกขนส่งโครงการควรลดความเร็วในช่วงผ่านพื้นที่ชุมชน เพื่อลดการเกิดอุบัติเหตุ จำนวน 7 ตัวอย่าง (ร้อยละ 3.5)
 - รถบรรทุกขนส่ง ควรหลีกเลี่ยงเส้นทางผ่านชุมชนหนาแน่น เพื่อลดผลกระทบกับชุมชน จำนวน 6 ตัวอย่าง (ร้อยละ 3.0)
 - ควรมีไฟเตือนบริเวณก่อสร้าง และติดไฟแสงสว่างให้ชัดเจนในช่วงเวลากลางคืน เพื่อลดอุบัติเหตุกับประชาชนที่สัญจรผ่านไป-มา จำนวน 5 ตัวอย่าง (ร้อยละ 2.5)
 - โครงการ ต้องมีการป้องกันผลกระทบเรื่องการระบายน้ำฝน น้ำท่วมพื้นที่ชาวบ้านที่อยู่ทั้งสองฝั่งทางรถไฟ จำนวน 5 ตัวอย่าง (ร้อยละ 2.5)
 - การก่อสร้างถนนข้ามทางรถไฟ จุดตัดต่างๆ ทำให้เกิดขบวนการจราจรของชุมชน โครงการควรทำทางเบี่ยงให้สัญจรสะดวกขึ้น จำนวน 4 ตัวอย่าง (ร้อยละ 2.0)

- โครงการต้องช่วยเหลือ ช่อมแซมบ้าน/อาคาร ที่ทรุด แตกกร้าว จากความสั่นสะเทือนช่วงการก่อสร้างโครงการ จำนวน 3 ตัวอย่าง (ร้อยละ 1.5)
- โครงการควรให้การช่วยเหลือเมื่อประชาชนไม่สามารถเข้าไปทำการเกษตรในพื้นที่ได้ จำนวน 3 ตัวอย่าง (ร้อยละ 1.5)
- อยากรให้มีการช่วยเหลือเยียวยา เจ้าของห้องเช่าใกล้พื้นที่โครงการ ที่ผู้เช่าลดน้อยลง เนื่องจากการก่อสร้างโครงการ จำนวน 3 ตัวอย่าง (ร้อยละ 1.5)

รูปที่ 8.4-1 การลงพื้นที่สำรวจข้อมูลด้านเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มผู้นำชุมชนในพื้นที่ศึกษา
ระหว่างวันที่ 4 - 7 พฤศจิกายน 2567 สัณฐานที่ 1 ช่างบ้านไผ่-หนองพอก

รูปที่ 8.4-2 การลงพื้นที่สำรวจข้อมูลด้านเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มครัวเรือน
ระหว่างวันที่ 4 - 7 พฤศจิกายน 2567 สัญญาที่ 1 ช่างบ้านไผ่-หนองพอก

8.4.3 ผลการศึกษาการสำรวจสภาพเศรษฐกิจและสังคม และความคิดเห็นของกลุ่มผู้นำชุมชน สัญญาที่ 2 ช่วงหนองพอก-สะพานมิตรภาพ 3

ผลการสำรวจสภาพเศรษฐกิจและสังคม และความคิดเห็นของกลุ่มผู้นำชุมชนในระยะ 500 เมตรจาก
แนวถึงกลางเส้นทางรถไฟ จำนวน 72 ตัวอย่าง รูปการสำรวจแสดงดังรูปที่ 8.4-3 มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

จากการสอบถามจำนวนตัวอย่าง จำนวน 72 ตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นชาย จำนวน 48 ตัวอย่าง
(ร้อยละ 66.7) และเพศหญิง จำนวน 24 ตัวอย่าง (ร้อยละ 33.3) มีอายุ 51-60 ปี มากที่สุด จำนวน 32 ตัวอย่าง
(ร้อยละ 44.4) รองลงมา มีอายุ 41-50 ปี จำนวน 20 ตัวอย่าง (ร้อยละ 27.8) อายุมากกว่า 61 ปี จำนวน 13 ตัวอย่าง
(ร้อยละ 18.1) และอายุ 31-40 ปี จำนวน 3 ตัวอย่าง (ร้อยละ 4.2)ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างดำรงตำแหน่งเป็นผู้ช่วย
กำนัน/ผู้ใหญ่บ้านมากที่สุด จำนวน 28 ตัวอย่าง (ร้อยละ 38.9) รองลงมา เป็นกรรมการหมู่บ้าน จำนวน 20 ตัวอย่าง
(ร้อยละ 27.8) เป็นผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 17 ตัวอย่าง (ร้อยละ 23.6) เป็นสมาชิก อบต. จำนวน 4 ตัวอย่าง (ร้อยละ
5.5) และกำนัน จำนวน 3 ตัวอย่าง (ร้อยละ 4.2) ตามลำดับ ระยะเวลาดำรงตำแหน่ง 5-10 ปี มากที่สุด จำนวน
32 ตัวอย่าง (ร้อยละ 44.5) รองลงมา น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 16 ตัวอย่าง (ร้อยละ 22.2) 11-15 ปี จำนวน 14 ตัวอย่าง
(ร้อยละ 19.4) และ 16-20 ปี จำนวน 6 ตัวอย่าง (ร้อยละ 8.3) ตามลำดับ ด้านศาสนา พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด
จำนวน 72 ตัวอย่าง (ร้อยละ 100.0) นับถือศาสนาพุทธ ด้านระดับการศึกษา พบว่า จบการศึกษาระดับ
มัธยมศึกษามากที่สุด จำนวน 23 ตัวอย่าง (ร้อยละ 31.9) รองลงมา จบระดับประถมศึกษา จำนวน 20 ตัวอย่าง
(ร้อยละ 27.8) อนุปริญญา จำนวน 16 ตัวอย่าง (ร้อยละ 22.2) และปริญญาตรี จำนวน 9 ตัวอย่าง (ร้อยละ 12.5)
ตามลำดับ โดยผู้นำชุมชนเป็นคนดั้งเดิมอยู่ท้องถิ่นนี้ตั้งแต่เกิด จำนวน 58 ตัวอย่าง (ร้อยละ 80.6) ส่วนที่ระบุว่าเป็น
คนต่างถิ่นย้ายมาจากที่อื่น จำนวน 14 ตัวอย่าง (ร้อยละ 19.4) มีสาเหตุหลักคือย้ายเพื่อมาแต่งงานกับคนที่นี่ และมา
ทำงาน

สำหรับสภาพเศรษฐกิจ พบว่า อาชีพที่เป็นรายได้หลักของครอบครัวคือ ทำเกษตรกรรมมากที่สุด
จำนวน 62 ตัวอย่าง (ร้อยละ 86.1) รองลงมา เป็นพนักงานบริษัท/โรงงาน จำนวน 5 ตัวอย่าง (ร้อยละ 6.9)
รับจ้างทั่วไป จำนวน 4 ตัวอย่าง (ร้อยละ 5.6) และทำธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย จำนวน 1 ตัวอย่าง (ร้อยละ 1.4)
ตามลำดับ เมื่อสอบถามปัญหาด้านเศรษฐกิจ ในชุมชน พบว่า มีปัญหารายได้ต่ำ/รายได้ลดลงมากที่สุด จำนวน
33 ตัวอย่าง (ร้อยละ 45.8) รองลงมา ปัญหาว่างงาน จำนวน 14 ตัวอย่าง (ร้อยละ 19.4) ปัญหาไม่มีที่ทำกิน/ประกอบ
อาชีพ จำนวน 11 ตัวอย่าง (ร้อยละ 15.3) ปัญหาราคาพืชผลเกษตรตกต่ำ ทำให้รายได้น้อยลง จำนวน
9 ตัวอย่าง (ร้อยละ 12.5) และเศรษฐกิจไม่ดี การค้าขาย/ประกอบกิจการซบเซา (ร้อยละ 8.3) ตามลำดับ สำหรับ
ปัญหาด้านสังคม พบว่า มีปัญหายาเสพติดมากที่สุด จำนวน 39 ตัวอย่าง (ร้อยละ 54.2) รองลงมา ปัญหาการ
ทะเลาะวิวาท จำนวน 25 ตัวอย่าง (ร้อยละ 34.7) ปัญหาลักขโมย จำนวน 19 ตัวอย่าง (ร้อยละ 26.4) ปัญหา
คนชราไม่ได้รับการเลี้ยงดู จำนวน 7 ตัวอย่าง (ร้อยละ 9.7) ปัญหาแรงงานต่างถิ่น/ต่างดาวเพิ่มขึ้น จำนวน
6 ตัวอย่าง (ร้อยละ 8.3) ปัญหาครอบครัว จำนวน 4 ตัวอย่าง (ร้อยละ 5.6) และปัญหาคนเร่ร่อน/ไม่มีที่อยู่อาศัย
จำนวน 2 ตัวอย่าง (ร้อยละ 2.8)

● ข้อมูลด้านสาธารณสุข และปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน

การกำจัดน้ำเสีย /น้ำทิ้งจากกิจกรรมต่างๆ ในครัวเรือนในชุมชน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จำนวน 51 ตัวอย่าง (ร้อยละ 70.8) พบว่าระบายลงดิน / ที่โล่งบริเวณบ้าน รองลงมา ระบายลงท่อ อบต./เทศบาล จำนวน 12 ตัวอย่าง (ร้อยละ 16.7) และทิ้งลงคลอง / แหล่งน้ำตามธรรมชาติโดยตรง จำนวน 9 ตัวอย่าง (ร้อยละ 12.5) ตามลำดับ สำหรับการกำจัดขยะในครัวเรือนในชุมชน พบว่า ส่วนใหญ่ทิ้งในถังขยะ เทศบาล/อบต. รวบรวมไปกำจัด จำนวน 59 ตัวอย่าง (ร้อยละ 81.9) และกองแล้วเผา จำนวน 13 ตัวอย่าง (ร้อยละ 18.1)

การรักษาพยาบาล ของประชาชนในชุมชน พบว่า เมื่อมีการเจ็บป่วยจะเข้ารับบริการที่โรงพยาบาลประจำอำเภอมากที่สุด จำนวน 56 ตัวอย่าง (ร้อยละ 77.8) รองลงมาคือโรงพยาบาลประจำจังหวัด จำนวน 10 ตัวอย่าง (ร้อยละ 13.9) และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน 6 ตัวอย่าง (ร้อยละ 8.3) ตามลำดับ โดยกลุ่มตัวอย่าง ระบุว่า การให้บริการด้านสาธารณสุขจากสถานพยาบาลต่าง ๆ มีความเพียงพอ จำนวน 47 ตัวอย่าง (ร้อยละ 65.3) และที่เหลือ จำนวน 25 ตัวอย่าง (ร้อยละ 34.7) ระบุว่าไม่เพียงพอ เนื่องจากจำนวนบุคลากรทางการแพทย์ และอุปกรณ์ไม่เพียงพอ

● ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพที่ได้รับในปัจจุบัน

จากการสัมภาษณ์ของกลุ่มผู้นำชุมชน พบว่า ได้รับผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพในปัจจุบันแสดงดังตารางที่ 8.4-5

ตารางที่ 8.4-5 ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพที่ได้รับในปัจจุบัน

สัญญาที่ 2 ช่วงหนองพอก-สะพานมิตรภาพ 3

ผลกระทบ	จำนวนและร้อยละของผู้ได้รับผลกระทบ	ระดับผลกระทบ	
		\bar{X} (S.D.)	แปลผล ^{1/}
1. ฝุ่นละออง	16 (22.2)	1.63 (0.70)	น้อย
2. การจราจร	13 (18.1)	1.92 (0.73)	ปานกลาง
3. เขม่า/ควัน	12 (16.7)	1.83 (0.69)	ปานกลาง
4. เสียงดังรบกวน	11 (15.3)	1.45 (0.66)	น้อย
5. น้ำท่วมขัง/การระบายน้ำ	10 (13.9)	1.90 (0.70)	ปานกลาง
6. ขยะมูลฝอย	9 (12.5)	1.89 (0.74)	ปานกลาง
7. กลิ่นรบกวน	8 (11.1)	1.38 (0.48)	น้อย
8. น้ำเสีย	7 (9.7)	1.29 (0.45)	น้อย

หมายเหตุ ^{1/} ระดับเกณฑ์พิจารณา ค่าเฉลี่ย $1.00 \leq \bar{X} \leq 1.66$ หมายถึง ระดับน้อย $1.67 \leq \bar{X} \leq 2.33$ หมายถึง ระดับปานกลาง $2.34 \leq \bar{X} \leq 3.00$ หมายถึง ระดับมาก

ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมที่ได้รับในปัจจุบัน 3 อันดับแรก พบว่าได้รับผลกระทบเรื่องฝุ่นละอองมากที่สุด จำนวน 16 ตัวอย่าง (ร้อยละ 22.2) มีผลกระทบอยู่ในระดับน้อย (\bar{x} = 1.63, S.D. = 0.70) รองลงมาคือการจราจร จำนวน 13 ตัวอย่าง (ร้อยละ 18.1) มีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{x} = 1.92, S.D. = 0.73) และเขม่า/ควัน จำนวน 12 ตัวอย่าง (ร้อยละ 16.7) มีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{x} = 1.83, S.D. = 0.69) ตามลำดับ

- การรับรู้ข่าวสารและความคิดเห็นที่มีต่อโครงการ

- การรับทราบข่าวสารโครงการ

ด้านการรับทราบข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการก่อสร้างโครงการ พบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 72 ตัวอย่าง (ร้อยละ 100.0) ทราบมาก่อนหน้านั้นแล้ว โดยทราบจากผู้นำชุมชน/ผู้ใหญ่บ้าน/อบต./เทศบาลมากที่สุด จำนวน 38 ตัวอย่าง (ร้อยละ 52.8) รองลงมา เข้าร่วมประชุมกับโครงการ จำนวน 35 ตัวอย่าง (ร้อยละ 48.6) เจ้าหน้าที่โครงการ/บริษัท จำนวน 31 ตัวอย่าง (ร้อยละ 43.1) ทราบจากเอกสารประชาสัมพันธ์ข่าวสารโครงการ จำนวน 22 ตัวอย่าง (ร้อยละ 30.6) ทราบจากญาติพี่น้อง/เพื่อนบ้าน และป้ายติดประกาศพื้นที่ก่อสร้างโครงการมีสัดส่วนเท่ากัน จำนวน 13 ตัวอย่าง (ร้อยละ 18.1) ตามลำดับ เมื่อสอบถามความต้องการรับทราบข้อมูล/รายละเอียดเกี่ยวกับโครงการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จำนวน 52 ตัวอย่าง (ร้อยละ 72.2) ต้องการทราบข้อมูลโครงการ ส่วนที่เหลือจำนวน 20 ตัวอย่าง (ร้อยละ 27.8) ไม่ต้องการทราบข้อมูลโครงการ โดยข้อมูลที่ต้องการทราบ ได้แก่ แผนการดำเนินโครงการ ระยะเวลาการก่อสร้าง มาตรการช่วยเหลือและเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบด้านการเวนคืนที่ดิน และการจ่ายค่าชดเชยกรณีอาคารสิ่งปลูกสร้างได้รับความเสียหาย ฯลฯ เป็นต้น

- ประโยชน์หรือผลดี และข้อวิตกกังวลจากโครงการ

เมื่อสอบถามว่าการดำเนินโครงการที่ผ่านมา มีผลดีต่อชุมชนหรือไม่ กลุ่มตัวอย่างระบุว่า มีผลดีในด้านต่างๆ ดังนี้

- เศรษฐกิจท้องถิ่นดีขึ้นจากการก่อสร้างโครงการ: มีผลดี จำนวน 3 ตัวอย่าง (ร้อยละ 4.2) โดยทั้งหมดระบุว่า มีผลดีในระดับน้อย
- ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการค้าขาย/ประกอบอาชีพ: มีผลดี จำนวน 2 ตัวอย่าง (ร้อยละ 2.8) โดยทั้งหมดระบุว่า มีผลดีในระดับน้อย
- มีการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคในชุมชนเพิ่มขึ้น: ทั้งหมดระบุว่าไม่มีผลดี จำนวน 72 ตัวอย่าง (ร้อยละ 100.0)

- ผลกระทบจากการดำเนินงานของโครงการ

จากการสัมภาษณ์ของกลุ่มผู้นำชุมชน พบว่า ได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานของโครงการแสดงดังตารางที่ 8.4-6

ตารางที่ 8.4-6 ผลกระทบจากการดำเนินงานของโครงการ สัญญาที่ 2 ช่วงหนองพอก-สะพานมิตรภาพ 3

ผลกระทบ/แหล่งที่มา	จำนวนและ ร้อยละของ ผู้ได้รับผลกระทบ	ระดับผลกระทบ	
		\bar{X} (S.D.)	แปลผล ^{1/}
1. ฝุ่นละอองจากการขนส่งดิน วัสดุอุปกรณ์ก่อสร้างโครงการ	4 (5.6)	1.25 (0.43)	น้อย
2. ฝุ่นละอองจากการก่อสร้างโครงการ	3 (4.2)	1.33 (0.47)	น้อย
3. เสียงดังรบกวนจากการก่อสร้าง	-	-	-
4. ปัญหาการระบายน้ำ / น้ำท่วมขังจากการก่อสร้างโครงการ	-	-	-
5. น้ำในลำคลอง/ห้วย ปนเปื้อนจากตะกอนดิน เศษวัสดุก่อสร้างโครงการ	-	-	-
6. การก่อสร้างกีดขวางเส้นทางการจราจรของชุมชน	-	-	-
7. ปัญหาการจราจรเพิ่มขึ้นจากรถบรรทุกขนส่งของโครงการ	-	-	-
8. ฝิฉนวนชำรุดเสียหาย จาการบรรทุกขนส่งของโครงการ	-	-	-
9. อุบัติเหตุจากรถบรรทุกขนส่ง/การก่อสร้างของโครงการ	-	-	-
10. ระบบสาธารณูปโภคชุมชนเสียหาย จากการปรับพื้นที่ก่อสร้างโครงการ	-	-	-
11. เกิดโรคระบบทางเดินหายใจ/โรคภูมิแพ้ จากกิจกรรมก่อสร้างโครงการ	-	-	-
12. เกิดปัญหาทางสังคมเพิ่มขึ้นจากคนต่างถิ่น ที่เข้าทำงานในโครงการ	-	-	-

หมายเหตุ ^{1/} ระดับเกณฑ์พิจารณา ค่าเฉลี่ย $1.00 \leq \bar{X} \leq 1.66$ หมายถึง ระดับน้อย $1.67 \leq \bar{X} \leq 2.33$ หมายถึง ระดับปานกลาง
 $2.34 \leq \bar{X} \leq 3.00$ หมายถึง ระดับมาก

ผลกระทบจากการดำเนินงานของโครงการที่ได้รับในปัจจุบัน พบว่าได้รับผลกระทบฝุ่นละอองจากการขนส่งดิน วัสดุอุปกรณ์ก่อสร้างโครงการ จำนวน 4 ตัวอย่าง (ร้อยละ 5.6) มีผลกระทบอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.25$, S.D. = 0.43) และฝุ่นละอองจากการก่อสร้างโครงการ จำนวน 3 ตัวอย่าง (ร้อยละ 4.2) มีผลกระทบอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.33$, S.D. = 0.47)

เมื่อสอบถามว่ากรณีได้รับผลกระทบ ท่านมีการแจ้ง/ร้องเรียนหรือไม่ พบว่า มีจำนวน 4 ตัวอย่าง (ร้อยละ 5.6) ที่ได้รับผลกระทบ แต่ไม่ได้แจ้งหน่วยงานแต่อย่างใด ด้านความเชื่อมั่นของท่านในการกำกับดูแลผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม สังคมและสุขภาพ จากทางโครงการฯ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จำนวน 58 ตัวอย่าง (ร้อยละ 80.6) มีความเชื่อมั่น และไม่แสดงความคิดเห็น จำนวน 14 ตัวอย่าง (ร้อยละ 19.4)

สำหรับความต้องการให้ทางโครงการฯ ควบคุม ดูแล ป้องกันผลกระทบเป็นพิเศษ สามารถสรุปได้ดังนี้

- ผลกระทบเรื่องฝุ่นละอองจากการขนส่งของโครงการ จำนวน 20 ตัวอย่าง (ร้อยละ 27.8)
- ผลกระทบเรื่องฝุ่นละอองในช่วงการปรับพื้นที่โครงการ จำนวน 14 ตัวอย่าง (ร้อยละ 19.4)
- ป้องกันอุบัติเหตุที่จะเกิดจากรถบรรทุกขนส่งของโครงการ จำนวน 8 ตัวอย่าง (ร้อยละ 11.1)
- ผลกระทบเรื่องการกีดขวางทางเข้า-ออก ของชุมชน และพื้นที่ทำการเกษตร จำนวน 5 ตัวอย่าง (ร้อยละ 6.9)
- เสียงดังรบกวนช่วงการก่อสร้างทางรถไฟ และสะพานข้ามทางรถไฟ จำนวน 3 ตัวอย่าง (ร้อยละ 4.2)
- ผลกระทบเรื่องน้ำท่วม/การระบายน้ำในช่วงฤดูฝน เนื่องจากการก่อสร้างทางรถไฟ จำนวน 3 ตัวอย่าง (ร้อยละ 4.2)
- ผลกระทบต่อบ้าน/สิ่งปลูกสร้าง ทรุด แตกกร้าว จากการก่อสร้างโครงการ จำนวน 2 ตัวอย่าง (ร้อยละ 2.8)
- **ข้อเสนอแนะต่อโครงการฯ**
 - กลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะอื่นๆ เพิ่มเติมเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ ดังนี้
 - ควรประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร การก่อสร้างโครงการฯ ให้ประชาชนในชุมชนทราบเป็นระยะๆ เช่น การปรับพื้นที่ การวางรางรถไฟ การก่อสร้างสถานี สะพานข้าม เป็นต้น จำนวน 12 ตัวอย่าง (ร้อยละ 16.7)
 - โครงการต้องดูแล ป้องกัน ผลกระทบด้านต่างๆ ให้กระทบกับชุมชนน้อยที่สุด จำนวน 11 ตัวอย่าง (ร้อยละ 15.3)
 - เมื่อมีผลกระทบกับชุมชน ทางโครงการควรรีบดำเนินการแก้ปัญหาให้ชุมชนโดยเร็ว จำนวน 9 ตัวอย่าง (ร้อยละ 12.5)
 - โครงการต้องปฏิบัติตามมาตรการป้องกันผลกระทบด้านต่างๆ อย่างเคร่งครัด จำนวน 7 ตัวอย่าง (ร้อยละ 9.7)
 - โครงการควรจ้างงานคนในชุมชนเข้าทำงานในพื้นที่โครงการ จำนวน 6 ตัวอย่าง (ร้อยละ 8.3)

- โครงการต้องป้องกันฝุ่นละอองที่เกิดจากการปรับพื้นที่โครงการ และการขนส่งดิน จำนวน 5 ตัวอย่าง (ร้อยละ 6.9)
- การก่อสร้างอาจทำให้เกิดการกีดขวางทางเข้า-ออกพื้นที่เกษตร บ้านพักอาศัยของชาวบ้าน ทางโครงการต้องทำทางเบี่ยงให้ชาวบ้านเดินทางสะดวกขึ้น จำนวน 4 ตัวอย่าง (ร้อยละ 5.6)
- โครงการต้องมีการช่วยเหลือ เยียวยา กรณีพืชผลการเกษตรได้รับความเสียหายจากการก่อสร้างโครงการ จำนวน 4 ตัวอย่าง (ร้อยละ 5.6)
- โครงการต้องควบคุมความเร็วรถบรรทุกขนส่งช่วงผ่านพื้นที่ชุมชนให้ช้าลง เพื่อป้องกันและลดการเกิดอุบัติเหตุ จำนวน 3 ตัวอย่าง (ร้อยละ 4.2)
- กรณีบ้าน/สิ่งปลูกสร้างของประชาชน ทรุด แตกร้าว จากการก่อสร้าง ทางโครงการต้องซ่อมแซมให้มีสภาพเหมือนเดิม จำนวน 2 ตัวอย่าง (ร้อยละ 2.8)
- ต้องมีไฟเตือนบริเวณก่อสร้าง และติดไฟให้สว่างช่วงเวลากลางคืน เพื่อลดอุบัติเหตุกับผู้ที่สัญจรผ่านไป-มา จำนวน 2 ตัวอย่าง (ร้อยละ 2.8)
- โครงการต้องมีการป้องกันผลกระทบเรื่องการระบายน้ำฝน น้ำท่วมพื้นที่ชาวบ้านที่อยู่ทั้งสองฝั่งทางรถไฟ จำนวน 2 ตัวอย่าง (ร้อยละ 2.8)

8.4.4 ผลการศึกษาการสำรวจสภาพเศรษฐกิจและสังคม และความคิดเห็นของกลุ่มครัวเรือน สัญญาที่ 2 ช่วงหนองพอก-สะพานมิตรภาพ 3

ผลการสำรวจสภาพเศรษฐกิจและสังคมและความคิดเห็นของกลุ่มครัวเรือนสัญญาที่ 2 ช่วงหนองพอก-สะพานมิตรภาพ 3 ระยะ 0-500 เมตร จำนวน 200 ตัวอย่าง รูปการสำรวจแสดงดังรูปที่ 8.4-4 โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

จากการสอบถามจำนวนตัวอย่าง จำนวน 200 ตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นชาย จำนวน 109 ตัวอย่าง (ร้อยละ 54.5) และเพศหญิง จำนวน 91 ตัวอย่าง (ร้อยละ 45.5) อายุมากกว่า 61 ปีมากที่สุด จำนวน 70 ตัวอย่าง (ร้อยละ 35.0) รองลงมา มีอายุ 51-60 ปี จำนวน 62 ตัวอย่าง (ร้อยละ 31.0) มีอายุ 41-50 ปี จำนวน 49 ตัวอย่าง (ร้อยละ 24.5) และอายุ 31-40 ปี จำนวน 15 ตัวอย่าง (ร้อยละ 7.5) ตามลำดับ ด้านศาสนา พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 200 ตัวอย่าง (ร้อยละ 100.0) นับถือศาสนาพุทธ ด้านระดับการศึกษา พบว่า จบการศึกษาระดับประถมศึกษามากที่สุด จำนวน 97 ตัวอย่าง (ร้อยละ 48.5) รองลงมา จบระดับมัธยมศึกษา จำนวน 52 ตัวอย่าง (ร้อยละ 26.0) จบอนุปริญญา จำนวน 29 ตัวอย่าง (ร้อยละ 14.5) และปริญญาตรี จำนวน 12 ตัวอย่าง (ร้อยละ 6.0) ตามลำดับ โดยเป็นคนดั้งเดิมอยู่ท้องถิ่นนี้ตั้งแต่เกิด จำนวน 162 ตัวอย่าง (ร้อยละ 81.0) ส่วนที่ระบุว่าเป็นคนต่างถิ่นย้ายมาจากที่อื่น จำนวน 38 ตัวอย่าง (ร้อยละ 19.0) มีสาเหตุหลักคือย้ายเพื่อมาแต่งงานกับคนที่นี่ ย้ายมาหาที่อยู่อาศัยใหม่ ย้ายมาทำงาน และย้ายตามพ่อแม่/ญาติพี่น้อง

สำหรับสภาพเศรษฐกิจ พบว่า อาชีพที่เป็นรายได้หลักของครอบครัวคือ ทำเกษตรกรรมมากที่สุด จำนวน 92 ตัวอย่าง (ร้อยละ 46.0) รองลงมา รับจ้างทั่วไป จำนวน 39 ตัวอย่าง (ร้อยละ 19.5) เป็นพนักงานบริษัท/โรงงาน จำนวน 34 ตัวอย่าง (ร้อยละ 17.0) ทำธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย จำนวน 18 ตัวอย่าง (ร้อยละ 9.0) ตามลำดับ มีรายได้รวมของครอบครัวอยู่ระหว่าง 20,001 - 25,000 บาท/เดือนมากที่สุด จำนวน 50 ตัวอย่าง (ร้อยละ 25.0) รองลงมาคือ 10,001 - 15,000 บาท/เดือน จำนวน 42 ตัวอย่าง (ร้อยละ 21.0) รายได้ 15,001 - 20,000 บาท/เดือน จำนวน 32 ตัวอย่าง (ร้อยละ 16.0) รายได้ 5,001 - 10,000 บาท/เดือน จำนวน 29 ตัวอย่าง (ร้อยละ 14.5) และรายได้ 25,001 - 30,000 บาท/เดือน จำนวน 18 ตัวอย่าง (ร้อยละ 9.0) ตามลำดับ ในด้านสภาพทางการเงินของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า รายได้พอใช้ และมีเงินเหลือเก็บมากที่สุด จำนวน 91 ตัวอย่าง (ร้อยละ 45.5) รองลงมา รายได้พอใช้ แต่ไม่มีเงินเหลือเก็บ จำนวน 62 ตัวอย่าง (ร้อยละ 31.0) และรายได้ไม่พอใช้ จำนวน 47 ตัวอย่าง (ร้อยละ 23.5) ตามลำดับ เมื่อสอบถามปัญหาด้านเศรษฐกิจในครอบครัว พบว่า มีปัญหา รายได้ต่ำ/รายได้ลดลงมากที่สุด จำนวน 65 ตัวอย่าง (ร้อยละ 32.5) รองลงมา ปัญหาว่างงาน จำนวน 34 ตัวอย่าง (ร้อยละ 17.0) ปัญหาไม่มีที่ทำกิน/ประกอบอาชีพ จำนวน 12 ตัวอย่าง (ร้อยละ 6.0) และปัญหาราคาพืชผลเกษตรตกต่ำ ทำให้รายได้น้อยลง จำนวน 6.0 ตัวอย่าง (ร้อยละ 5.0) ตามลำดับ สำหรับปัญหาด้านสังคม พบว่า มีปัญหา ยาเสพติดมากที่สุด จำนวน 64 ตัวอย่าง (ร้อยละ 32.0) รองลงมา ปัญหาการทะเลาะวิวาท จำนวน 33 ตัวอย่าง (ร้อยละ 16.5) ปัญหาหลักโหมย จำนวน 28 ตัวอย่าง (ร้อยละ 14.0) ปัญหาแรงงานต่างถิ่น/ต่างด้าวเพิ่มขึ้น จำนวน 7 ตัวอย่าง (ร้อยละ 3.5) ปัญหาครอบครัวแตกแยก จำนวน 4 ตัวอย่าง (ร้อยละ 2.0) และปัญหาคนชราไม่ได้รับการเลี้ยงดู จำนวน 3 ตัวอย่าง (ร้อยละ 1.5)

● ข้อมูลด้านสาธารณสุข และปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน

สำหรับข้อมูลด้านสุขภาพ กลุ่มตัวอย่างระบุว่าในรอบปีที่ผ่านมา เคยมีอาการเจ็บป่วย จำนวน 152 ตัวอย่าง (ร้อยละ 76.0) และไม่เคยมีอาการเจ็บป่วย จำนวน 48 ตัวอย่าง (ร้อยละ 24.0) โดยโรคที่เจ็บป่วย 3 อันดับแรก คือ โรคหวัด/ทางเดินหายใจ/ภูมิแพ้มากที่สุด จำนวน 78 ตัวอย่าง (ร้อยละ 39.0) รองลงมา เป็นโรคเกี่ยวกับระบบเลือดลมต่าง ๆ จำนวน 30 ตัวอย่าง (ร้อยละ 15.0) และโรคเกี่ยวกับระบบทางเดินอาหาร จำนวน 28 ตัวอย่าง (ร้อยละ 14.0) ตามลำดับ เมื่อมีการเจ็บป่วยจะเข้ารับบริการที่โรงพยาบาลประจำอำเภอมากที่สุด จำนวน 98 ตัวอย่าง (ร้อยละ 49.0) รองลงมาคือโรงพยาบาลประจำจังหวัด จำนวน 30 ตัวอย่าง (ร้อยละ 15.0) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน 29 ตัวอย่าง (ร้อยละ 14.5) คลินิก/โรงพยาบาลเอกชน จำนวน 23 ตัวอย่าง (ร้อยละ 11.5) และซื้อยาจากร้านขายยา จำนวน 20 ตัวอย่าง (ร้อยละ 10.0) ตามลำดับ โดยกลุ่มตัวอย่าง ระบุว่า การให้บริการด้านสาธารณสุขจากสถานพยาบาลต่าง ๆ มีความเพียงพอ จำนวน 123 ตัวอย่าง (ร้อยละ 61.5) และที่เหลือ จำนวน 77 ตัวอย่าง (ร้อยละ 38.5) ระบุว่าไม่เพียงพอ เนื่องจากจำนวนบุคลากรทางการแพทย์ และอุปกรณ์ไม่เพียงพอ

- ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพที่ได้รับในปัจจุบัน

จากการสัมภาษณ์กลุ่มครัวเรือน พบว่า ได้รับผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพในปัจจุบัน แสดงดังตารางที่ 8.4-7

ตารางที่ 8.4-7 ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพที่ได้รับในปัจจุบัน
สัญญาที่ 2 ช่วงหนองพอก-สะพานมิตรภาพ 3

ผลกระทบ	จำนวนและร้อยละของผู้ได้รับผลกระทบ	ระดับผลกระทบ	
		\bar{x} (S.D.)	แปลผล ^{1/}
1. ฝุ่นละออง	34 (17.0)	1.85 (0.73)	ปานกลาง
2. การจราจร	31 (15.5)	1.87 (0.75)	ปานกลาง
3. เขม่า/ควัน	29 (14.5)	1.69 (0.75)	ปานกลาง
4. น้ำเสีย	28 (14.0)	1.71 (0.75)	ปานกลาง
5. ขยะมูลฝอย	27 (13.5)	1.67 (0.77)	ปานกลาง
6. น้ำท่วมขัง/การระบายน้ำ	26 (13.0)	1.73 (0.76)	ปานกลาง
7. เสียงดังรบกวน	25 (12.5)	1.68 (0.79)	ปานกลาง
8. กลิ่นรบกวน	13 (6.5)	1.31 (0.46)	น้อย

หมายเหตุ ^{1/} ระดับเกณฑ์พิจารณา ค่าเฉลี่ย $1.00 \leq \bar{x} \leq 1.66$ หมายถึง ระดับน้อย $1.67 \leq \bar{x} \leq 2.33$ หมายถึง ระดับปานกลาง $2.34 \leq \bar{x} \leq 3.00$ หมายถึง ระดับมาก

ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมที่ได้รับในปัจจุบัน 3 อันดับแรก พบว่าได้รับผลกระทบเรื่องฝุ่นละอองมากที่สุด จำนวน 34 ตัวอย่าง (ร้อยละ 17.0) มีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.85$, S.D. = 0.73) รองลงมาคือ การจราจร จำนวน 31 ตัวอย่าง (ร้อยละ 15.5) มีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.87$, S.D. = 0.75) และ เขม่า/ควัน จำนวน 29 ตัวอย่าง (ร้อยละ 14.5) มีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.69$, S.D. = 0.75) ตามลำดับ

- การรับรู้ข่าวสารและความคิดเห็นที่มีต่อโครงการ

- การรับทราบข่าวสารโครงการ

ด้านการรับทราบข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการก่อสร้างโครงการ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จำนวน 195 ตัวอย่าง (ร้อยละ 97.5) ทราบมาก่อนหน้านี้แล้ว และไม่ทราบมาก่อน เพิ่งรู้ในวันนี้ มีจำนวน 5 ตัวอย่าง (ร้อยละ 2.5) โดยทราบจากผู้นำชุมชน/ผู้ใหญ่บ้าน/อบต./เทศบาลมากที่สุด จำนวน 112 ตัวอย่าง (ร้อยละ 56.0) รองลงมา ทราบจากญาติพี่น้อง/เพื่อนบ้าน จำนวน 45 ตัวอย่าง (ร้อยละ 22.5) ทราบจากเจ้าหน้าที่โครงการ/บริษัท จำนวน 39 ตัวอย่าง (ร้อยละ 19.5) ทราบจากเอกสารประชาสัมพันธ์ข่าวสารโครงการ จำนวน

37 ตัวอย่าง (ร้อยละ 18.5) เข้าร่วมประชุมกับโครงการ จำนวน 32 ตัวอย่าง (ร้อยละ 16.0) ป้ายติดประกาศพื้นที่ก่อสร้างโครงการ จำนวน 18 ตัวอย่าง (ร้อยละ 9.0) และพบเห็นด้วยตัวเอง/เป็นทางผ่าน/ใกล้บ้าน จำนวน 12 ตัวอย่าง (ร้อยละ 6.0) ตามลำดับ เมื่อสอบถามความต้องการรับทราบข้อมูล/รายละเอียดเกี่ยวกับโครงการ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 136 ตัวอย่าง (ร้อยละ 68.0) ไม่ต้องการทราบข้อมูล และต้องการทราบข้อมูล จำนวน 64 ตัวอย่าง (ร้อยละ 32.0) โดยข้อมูลที่ต้องการทราบ ได้แก่ แผนการดำเนินโครงการ ระยะเวลาการก่อสร้าง มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบมาตรการช่วยเหลือและเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบด้านการเวนคืนที่ดิน ฯลฯ เป็นต้น

- **ประโยชน์หรือผลดี และข้อวิตกกังวลจากโครงการ**

เมื่อสอบถามว่าการดำเนินโครงการที่ผ่านมา มีผลดีต่อชุมชนหรือไม่ กลุ่มตัวอย่างระบุว่า มีผลดีในด้านต่างๆ ดังนี้

- เศรษฐกิจท้องถิ่นดีขึ้นจากการก่อสร้างโครงการ: มีผลดี จำนวน 10 ตัวอย่าง (ร้อยละ 5.0) โดยระบุว่า มีผลดีในระดับน้อย จำนวน 7 ตัวอย่าง (ร้อยละ 3.5) และปานกลาง จำนวน 3 ตัวอย่าง (ร้อยละ 1.5)

- ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการค้าขาย/ประกอบกิจการ: มีผลดี จำนวน 5 ตัวอย่าง (ร้อยละ 2.5) โดยระบุว่า มีผลดีในระดับน้อย จำนวน 4 ตัวอย่าง (ร้อยละ 2.0) และปานกลาง จำนวน 1 ตัวอย่าง (ร้อยละ 0.5)

- มีการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคในชุมชนเพิ่มขึ้น: ทั้งหมดระบุว่าไม่มีผลดี จำนวน 200 ตัวอย่าง (ร้อยละ 100.0)

● ผลกระทบจากการดำเนินงานของโครงการ

จากการสัมภาษณ์ของกลุ่มครัวเรือน พบว่า ได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานของโครงการแสดงดังตารางที่ 8.4-8

ตารางที่ 8.4-8 ผลกระทบจากการดำเนินงานของโครงการ สัญญาที่ 2 ช่วงหนองพอก-สะพานมิตรภาพ 3

ผลกระทบ/แหล่งที่มา	จำนวนและร้อยละของผู้ได้รับผลกระทบ	ระดับผลกระทบ	
		\bar{x} (S.D.)	แปลผล ^{1/}
1. ฝุ่นละอองจากการก่อสร้างโครงการ	8 (4.0)	1.25 (0.43)	น้อย
2. ฝุ่นละอองจากการขนส่งดิน วัสดุอุปกรณ์ก่อสร้างโครงการ	7 (3.5)	1.29 (0.45)	น้อย
3. เสียงดังรบกวนจากการก่อสร้าง	-	-	-
4. ปัญหาการระบายน้ำ / น้ำท่วมขังจากการก่อสร้างโครงการ	-	-	-
5. น้ำในลำคลอง/ห้วย ปนเปื้อนจากตะกอนดิน เศษวัสดุก่อสร้างโครงการ	-	-	-
6. การก่อสร้างกีดขวางเส้นทางการจราจรของชุมชน	-	-	-
7. ปัญหาการจราจรเพิ่มขึ้นจากรถบรรทุกขนส่งของโครงการ	-	-	-
8. ฝิวถนนชำรุดเสียหาย จากรถบรรทุกขนส่งของโครงการ	-	-	-
9. อุบัติเหตุจากรถบรรทุกขนส่ง/การก่อสร้างของโครงการ	-	-	-
10. ระบบสาธารณูปโภคชุมชนเสียหาย จากการปรับพื้นที่ก่อสร้างโครงการ	-	-	-
11. เกิดโรคระบบทางเดินหายใจ/โรคภูมิแพ้ จากกิจกรรมก่อสร้างโครงการ	-	-	-
12. เกิดปัญหาทางสังคมเพิ่มขึ้นจากคนต่างถิ่น ที่เข้าทำงานในโครงการ	-	-	-

หมายเหตุ ^{1/} ระดับเกณฑ์พิจารณา ค่าเฉลี่ย $1.00 \leq \bar{x} \leq 1.66$ หมายถึง ระดับน้อย $1.67 \leq \bar{x} \leq 2.33$ หมายถึง ระดับปานกลาง $2.34 \leq \bar{x} \leq 3.00$ หมายถึง ระดับมาก

ผลกระทบจากการดำเนินงานของโครงการที่ได้รับในปัจจุบัน พบว่าได้รับผลกระทบเรื่องฝุ่นละอองจากการก่อสร้างโครงการ จำนวน 8 ตัวอย่าง (ร้อยละ 4.0) มีผลกระทบอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 1.25$, S.D. = 0.43) และฝุ่นละอองจากการขนส่งดิน วัสดุอุปกรณ์ก่อสร้างโครงการ จำนวน 7 ตัวอย่าง (ร้อยละ 3.5) มีผลกระทบอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 1.29$, S.D. = 0.45)

เมื่อสอบถามว่ากรณีได้รับผลกระทบ ท่านมีการแจ้ง/ร้องเรียนหรือไม่ พบว่า มีเพียง 8 ตัวอย่าง (ร้อยละ 4.0) ที่ได้รับผลกระทบ แต่ไม่ได้แจ้งหน่วยงานแต่อย่างใด ด้านความเชื่อมั่นในการกำกับดูแลผลกระทบ ด้านสิ่งแวดล้อม สังคมและสุขภาพ จากทางโครงการฯ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จำนวน 155 ตัวอย่าง (ร้อยละ 77.5) มีความเชื่อมั่น และไม่แสดงความคิดเห็น จำนวน 45 ตัวอย่าง (ร้อยละ 22.5)

สำหรับความต้องการให้ทางโครงการฯ ควบคุม ดูแล ป้องกันผลกระทบเป็นพิเศษ สามารถสรุปได้ดังนี้

- ผลกระทบเรื่องฝุ่นละอองจากการขนส่งของโครงการ จำนวน 18 ตัวอย่าง (ร้อยละ 9.0)
- ผลกระทบเรื่องฝุ่นละอองในช่วงการปรับพื้นที่โครงการ จำนวน 15 ตัวอย่าง (ร้อยละ 7.5)
- ป้องกันอุบัติเหตุที่จะเกิดจากรถบรรทุกขนส่งของโครงการ จำนวน 12 ตัวอย่าง (ร้อยละ 6.0)
- ควบคุมการขนส่งดินของโครงการ ไม่ให้ดินร่วงตกบนถนน จำนวน 11 ตัวอย่าง (ร้อยละ 5.5)
- ผลกระทบเรื่องการกีดขวางทางเข้า-ออก ของชุมชน และพื้นที่ทำการเกษตร จำนวน 10 ตัวอย่าง (ร้อยละ 5.0)
- เสียงดังรบกวนช่วงการก่อสร้างทางรถไฟ และสะพานข้ามทางรถไฟ จำนวน 9 ตัวอย่าง (ร้อยละ 4.5)
- ผลกระทบเรื่องน้ำท่วมพื้นที่การเกษตรช่วงฤดูฝน เนื่องจากทางรถไฟกีดขวางทางน้ำไหล จำนวน 8 ตัวอย่าง (ร้อยละ 4.0)
- ผลกระทบต่อบ้าน อาคารทรุด แตกกร้าว จากความสั่นสะเทือนช่วงการก่อสร้าง จำนวน 6 ตัวอย่าง (ร้อยละ 3.0)

- ข้อเสนอแนะต่อโครงการฯ

- กลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะอื่นๆ เพิ่มเติมเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ ดังนี้
- โครงการต้องดูแล ป้องกัน ผลกระทบด้านต่างๆ ให้กระทบกับชุมชนน้อยที่สุด จำนวน 20 ตัวอย่าง (ร้อยละ 10.0)
 - โครงการต้องปฏิบัติตามมาตรการป้องกันผลกระทบด้านต่างๆ อย่างเคร่งครัด จำนวน 14 ตัวอย่าง (ร้อยละ 7.0)
 - โครงการต้องป้องกันและแก้ปัญหาฝุ่นละอองที่เกิดจากการปรับพื้นที่โครงการ จำนวน 12 ตัวอย่าง (ร้อยละ 6.0)
 - ควรประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร การก่อสร้างโครงการฯ ให้ประชาชนในชุมชนทราบ เป็นระยะๆ เช่น การปรับพื้นที่ การวางรางรถไฟ การก่อสร้างสถานี สะพานข้าม เป็นต้น จำนวน 10 ตัวอย่าง (ร้อยละ 5.0)
 - เมื่อมีผลกระทบกับชุมชน ทางโครงการควรรีบดำเนินการแก้ปัญหาให้ชุมชนโดยเร็ว จำนวน 9 ตัวอย่าง (ร้อยละ 4.5)
 - โครงการ ต้องป้องกันและแก้ปัญหาฝุ่นละอองที่เกิดจากรถบรรทุกขนส่งดิน จำนวน 8 ตัวอย่าง (ร้อยละ 4.0)

- รถบรรทุกขนส่งโครงการควรลดความเร็วในช่วงผ่านพื้นที่ชุมชน เพื่อลดการเกิดอุบัติเหตุ จำนวน 7 ตัวอย่าง (ร้อยละ 3.5)
- โครงการควรจ้างงานคนในชุมชนเข้าทำงานในพื้นที่โครงการ จำนวน 7 ตัวอย่าง (ร้อยละ 3.5)
- การก่อสร้างอาจทำให้เกิดการกีดขวางทางเข้า-ออกพื้นที่เกษตร บ้านพักอาศัยของชาวบ้าน ทางโครงการต้องทำทางเบี่ยงให้ชาวบ้านเดินทางสะดวกขึ้น จำนวน 6 ตัวอย่าง (ร้อยละ 3.0)
- โครงการ ต้องมีการช่วยเหลือ เยียวยา กรณีพืชผลการเกษตรได้รับความเสียหายจากการก่อสร้างโครงการ จำนวน 5 ตัวอย่าง (ร้อยละ 2.5)
- รถบรรทุกขนส่งของโครงการ ควรหลีกเลี่ยงเส้นทางผ่านชุมชนหนาแน่น เพื่อลดผลกระทบกับชุมชน จำนวน 5 ตัวอย่าง (ร้อยละ 2.5)
- ไม่ก่อสร้างในช่วงกลางคืน เพื่อลดความรำคาญช่วงเวลาพักผ่อนของประชาชน จำนวน 4 ตัวอย่าง (ร้อยละ 2.0)
- ต้องมีไฟเตือนบริเวณก่อสร้าง และติดไฟให้สว่างช่วงเวลากลางคืน เพื่อลดอุบัติเหตุกับผู้สัญจรผ่านไป-มา จำนวน 4 ตัวอย่าง (ร้อยละ 2.0)
- โครงการ ต้องมีการป้องกันผลกระทบเรื่องการระบายน้ำฝน น้ำท่วมพื้นที่ชาวบ้านที่อยู่ทั้งสองฝั่งทางรถไฟ จำนวน 3 ตัวอย่าง (ร้อยละ 1.5)

รูปที่ 8.4-3 การลงพื้นที่สำรวจข้อมูลด้านเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มผู้นำชุมชนในพื้นที่ศึกษา
ระหว่างวันที่ 7 - 9 พฤศจิกายน 2567 สัญญาที่ 2 ช่วงหนองพอก-สะพานมิตรภาพ 3

รูปที่ 8.4-4 การลงพื้นที่สำรวจข้อมูลด้านเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มครัวเรือน
ระหว่างวันที่ 7 - 9 พฤศจิกายน 2567 สัญญาที่ 2 ช่วงหนองพอก-สะพานมิตรภาพ 3